

Pred 1,100 leti sta prišla

Leto XII

1963

Štev. 3

M A R E C

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
6 Wentworth St.,
Point Piper, Sydney

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

TROJNO OZNANILO

P. Odilo

PRVO: Velikonočne plošče so nam popolnoma pošle. Naročil sem novo zalogo, pa ne veliko. Kdor še želi to ploščo, naj se hitro oglasi. Naroči naj jo na naslov: P. Odilo Hajnšek, 66 Gordon St., Paddington, NSW. Cena ji je £2-10-0.

DRUGO: Od Mohorjeve v Celovcu je prišla nujna prošnja, da bi jim poverjeniki čimprej poslali denar od prodanih knjig. Potrebujemo za nakup papirja in drugih potrebščin. Ker sem letos v odsotnosti g. dr. Mikule jaz glavni poverjenik za Avstralijo, bi najrajši poslal vso vsoto obenem. Žal imam pa še eno tretjino neprodanih knjig na rokah. Nujno prosim tiste, ki jih še nimate: **NAROČITE JIH** na moj naslov. ŠTIRI knjige stanejo EN FUNT.

Krajevne poverjenike pa tudi prosim, naj pošljejo izkupiček ali meni ali naravnost v Celovec. Samo čimprej, ker se mudi.

TRETJE: To je za Slovence v Sydneyu in okolici. Na velikonočni ponedeljek dne 15. aprila bo spet prijetna družabnost v Paddington — Town Hall. Splošno znana velika dvorana. Igrala bo slovenska godba. Začetek ob 7:30 zvečer.

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

DHAULAGIRI. — Doživljaji Slovencev v himalajskih gorah. Spisala Bertancelj in Arko. Velezanimivo! — £ 1-10-0.

POVESTICE — Iz zbirke spisov pisatelja Stanka Majcena. Izdala Slov. Kulturna Akcija. — Vezana knjiga — £1-0-0

NOVELE IN ČRTICE — Iz zbirke pisatelja Pavla Perka. Izdala Mohorjeva v Celju. Vezana knjiga £1-0-0.

DNEVI SMRTNIKOV. — Zbirka najboljših črtic v emigraciji. Izdala SKA. Vezana knjiga £1-0-0.

ZEMLJA — zelo lepa povest Karla Mauserja — 6 šil.

POTA DO ČLOVEKA — Spisal dr. A. Trstenjak. O knjigi velja isto kot o drugi njegovi: Človek v stiski. Stane 10 šil.

NOVA PESEM, 14 prelepih črtic Vinka Beličiča. Oceno napisal L. Klakočar v julijski številki MISLI. — £ 1-0-0

KAR PO DOMAČE — Zelo zanimiva in šaljivo poučna knjiga. Izdala Baragova založba v Argentini — £1-0-0.

HEPICA — vesela povest o gorenjski papigi. Izdala Sl. Kult. Akcija — Cena £1-0-0.

OVČAR MARKO — Jalnova povest, prva iz zbirke VOZARJI. Tako lepa kot Tri zaobljube. — 10 šil.

SLOVEN IZ PETOVIJE, zgodovinska povest Stan-ka Cajnkarka iz časov sv. Metoda. — 10 šil.

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo oltarno čast je popisano v tej knjigi.

TONČE S SLOMA — Povest iz Slomškove mladosti. Spisal p. Bernard Ambrožič. — 10 šil.

ČLOVEK V STISKI. — Spisal dr. A. Trstenjak. Pisatelja poznamo po spisih Fant in dekle ter Mož in žena. Ta knjiga je pa za vsakega posebej — imenitna! — Stane 10 šil.

DANTE: P E K E L. Izdala Slov. Kulturna Akcija v prevodu dr. Tineta Debeljaka. £ 1-0-0.

ČE OSTANE AVSTRALIJA PRAZNA - ČIGAVA BO?

Katoliški škofje Avstralije so za "Immigration Sunday" — 24. februarja — javno pregovorili o nujni potrebi, da si Avstralija pridobi kolikor mogoče novih naseljencev. Za to priložnost je imel sydneyjski nadškofijski tednik THE CATHOLIC WEEKLY naslednji uvodnik. — Ur.

ŠKOFJE PRAVIJO, DA ZMANJŠANO ŠTEVILO NOVIH NASELJENCEV v zadnjem času povzroča resne skrbi.

Resnično, mora jih povzročati! Če Avstralija ne bo močno dvignila števila novih naseljencev, prihranimo si rajši prelivanje krvi in že vnaprej dajmo svojo deželo eni ali drugi tuji državi, ki jo bo napolnila s svojimi ljudmi in izrabila ogromne naravne zaklade Avstralije y korist vesoljnega človeštva.

Med mnogimi naših bližnjih sosedov je močno pereče vprašanje, kaj napraviti s prevelikim številom ljudi.

Japonska in Indija skušata ustaviti naraščanje prebivalstva z nemoralnimi sredstvi, ki jih mora krščanska vest do kraja obsoditi. Toda ker sta deželi še v ogromni večini poganski, jima vest menda ne brani umetne porodne kontrole, uničevanja človeških zaplodkov, steriliziranja odraslih in kar je še takega grdega početja.

Navzlic vsemu temu število ljudi v Aziji silno narašča, vse pokrajine bodo kmalu prenapolnjene, če niso že — Avstralija je pa tik pred njihovim pragom skoraj prazna.

Ustavimo se ob naslednjih številkah: Na Kitajskem (z vključenim Tibetom) pride na kvadratno miljo 178 ljudi, v Indiji 346, na Japonskem

655. Če ne upoštevamo Antarktike, pride na vsem svetu poprečno na kvadratno miljo 57 ljudi. V Avstraliji sami pa poprečno komaj 5 ali še manj!

Torej: Japonska 655 — Avstralija 5!

Če poslušamo vest, moramo priznati, da nimamo pravice lastiti si tako ogromno ozemlje, ki bi se dalo izkoristiti z obdelavo — dokler nas je tako malo. Zemlja je ustvarjena za vse ljudi, ne le za nekatere izbrance.

Po vesti nimamo niti pravice, da bi samo poskusili z orožjem odbiti kak naval od strani milijonskih in milijonskih narodov v Aziji, ki bi morda zahtevali od nas, da jim prepustimo Avstralijo. Poskus bi se nam itak ne posrečil, onih je preveč, nas premalo. Čemu prelivati kri, ko moramo priznati, da si stradajoči revež sme vzeti sam, ako presit bogatin noče dati?

Neka evropska revija, Cornelius Cuppnes, ki se zelo resno bavi z družboslovnimi zadevami sveta, je nedavno predlagala, naj Avstralija proda Japonski 300,000 kvadratnih milj skoraj prazne zemlje, pa bo Japonska naselila tam 30,000,000 svojih ljudi in to v velikansko ekonomsko korist preostalim krajem Avstralije.

Ni nujno, da takim predlogom prikimamo. Omenjamo jih zato, ker je bilo takih in podobnih predlogov že več — in še jih bo. Navajamo to v dokaz, da se široki svet zanima za Avstralijo in ugiba, kaj z njo narediti. In bo še bolj ugibal, ako Avstralci sami ostanemo brezbrizni.

Z drugo besedo: Nabirajmo in uvažajmo nove naseljence sami, preden nam jih začno drugi izbirati in uvažati — ne da bi nas vprašali, če jih hočemo ali ne!

ZADEVA KATOLIŠKIH ŠOL

v Avstraliji

Nadaljevanje

SVOBODA IN ENAKOPRAVNOST

V AVSTRALIJI JE SPLOŠNO PRIZNANO kot eno temeljnih načel, da smo po naravi vsi ljudje enako vredni. Zato pred zakonom nihče ne sme imeti prednosti pred drugim. Postave so za vse iste, vsi se jih moramo enako držati. Prav tako smo ponosni na to, da je med nami vsem enako odprta pot do napredovanja v najrazličnejših smereh.

Avstralija ne pozna — vsaj v načelu ne — privilegiranih državljanov, razredne razlike med ljudmi nam veljajo za zlo preteklosti in starega sveta. Družabna in moralna vest Avstralije je zelo občutljiva za obrambo človeških pravic. V tisku in govorjeni besedi naša javnost zahteva od policije, da se v ničemer ne vmešava v privatne zadeve državljanov. Celó v primerih, ko gre za zločine, ki spravljajo javnost v veliko nejevoljo, sodnijski postopek zavaruje zločinca pred javnim nasiljem.

Vse to drži in vsak Avstrelac je ponosen, da njegova domovina brez oklevanja smatra ta načela za samo po sebi umevna. In vendar — ko gre za to, da se splošno sprejeta načela uveljavijo tudi v dejanju, se pokaže, da praksa ni enaka teoriji. Zlasti ne na torišču šolanja in izobraževanja.

Otroci neodvisnih šol in njihovi starši zapadejo kazni, ker se nočejo podrediti uniformiranemu sistemu državnih šol. Kazen je: dvojno plačevanje.

DEDIŠČINA PRETKLOSTI

Te razmere so se razvile iz preteklosti in nam jih razloži pogled v zgodovino Avstralije. Žal da tisti, ki so odgovorni za današnjo zakonodajo, ne uvidijo in ne spoznajo, kako slabo se ujema zahteva po uniformiranju šol z načelom enakopravnosti vseh državljanov. Ko so h koncu prejšnjega stoletja prepustili državi vso oblast nad šolstvom, kako so mogli pričakovati, da bodo vsi državljanji brez ugovora sprejeli ta sistem? In se s tem odrekli svobodi na enem najvažnejših šloveških torišč — v vzgoji in izobraževanju mladine?

Dandanes menda že vendar enkrat lahko čisto mirno in nepristransko pogledamo nazaj v čase pred 1900 in presodimo, kaj so nam ustvarili te-

danji kovači šolskih postav in naredb. V luči današnjih načel, splošno sprejetih po vsej Avstraliji, njihovo početje prav gotovo ni bilo ne demokratsko ne svobodoljubno. Z eno besedo: Ni bilo avstralsko! Zato bi bilo nad vse prav, če bi današnji čuvarji postav to uvideli in popravili, kar je zagrešila preteklost.

NE GRE ZA PRIVILEGIJE

Pravijo, da katoliške šole ne smejo dobivati finančne pomoči od države, ker Avstralija ne pozna privilegijev. Toda te šole se ne potegujejo za pomoč kot nekaj privilegirane, ampak prav zato, ker hočejo imeti iste pravice kot drugi. Nič več, pa tudi nič manj.

Država nalaga svojim ljudem bremena in jim nudi ugodnosti — vsem enako. Vsaj biti bi moralo tako. Davčna bremena za vzdrževanje šol so res enaka za vse. Država ne vpraša, kakšne vere si, kam pošiljaš otroke v šole — plačaj in molči. Zoper to nimamo nič. Toda ko država nato ta denar uporablja za šole, ali je pravično, da zdaj pride na dan diskriminacija?

Tisti starši, ki pošiljajo otroke v državne šole, so deležni denarne pomoči iz davkov, drugi pa ne. Ali moremo ob takem početju še govoriti o enakopravnosti državljanov? Ali se enakopravnost neha tam, kjer mora spregovoriti vest očeta in matere? Ali je enakopravnost samo nekaj zunanega, navideznega, v človekovo duševnost pa ne sega?

PRIMERA Z DRUGIMI UGODNOSTMI

Država podpira poleg mnogo drugega tudi bolnišnice. Saj bi drugače ne mogle obstati. Bolnišnice so državne in privatne. Med privatnimi jih je veliko v rokah katoliških sester in bratov, pa tudi judovskih in protestantskih je mnogo. Čudno, avstralska javnost bi ne prenesla — vsaj dandanes ne, — če bi država odrekla pomoč privatnim bolnišnicam in ves razpoložljiv denar razdelila med državne. Ko pa je govor o šolah, Avstralija ne samo mirno prenaša to razlikovanje, velika večina njenih ljudi to celo naravnost zahteva!

Čudno! Ko si bolan, ti daje država vso svobodo, da greš v tak ali tak špital — njena pomoč ti ne bo odrečena. Če si pa otrok katoliških staršev, moraš iti v državno šolo — ali pa ti država obrne hrbet! Ne rečem, država bi to smela narediti, če bi mogla pokazati na zaostalost katoliških šol ali kaj takega. Pa tega ne more — rajši nasprotno. Prav tako, kot ne more pokazati na zaostalost katoliških bolnišnic — podpira jih. Kje je doslednost, kje je enakopravnost, kje je pravičnost?

(Se!)

Misli, January, 1963

IZ ROKAVA P. ODILA

Odpadli angeli — hudobni duhovi

Odpadli angeli v svojem večnem trpljenju niso navezani na neki kraj, ki mu pravimo pekel. Duhovni svet ni z zidom omejen kraj. Kjerkoli so, pekel nosijo s seboj. Ostala jim je moč, da zapeljajo ljudi v odpad od Boga in to moč pridno izrabljajo, ker so nam nevoščljivi. Vedo namreč, da smo ljudje poklicani, da napolnimo v nebesih po angelih odpadnikih izpraznjene prostore — to jih pa jezi. Sv. Peter nas resno svari: "Bodite trezni in stojte na straži, zakaj hudič, vaš nasprotnik, hodi okrog kot rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Ustavljajte se mu, močni v veri!"

Janez, pazi se!

Hudič najrajši "hodi okoli" zakrinkan, nepoznan — incognito, kot se to reče — in nastavlja zanke. Najbolj je vesel tistih med nami, ki pravijo, da hudiča ni. S takimi ima prav lahko delo. Taki se mu nič ne "ustavljajo", z lahkoto jih zapelje, ko pač niso "močni v veri."

Vedeti moramo tudi to, da je moč hudobnih duhov omejena in nam ne morejo škodovati, če se zatečemo po pomoč k Bogu. Sv. Pavel piše: "Bog je zvest in nas ne bo pustil skušati preko naših moči." — Če torej podležemo v skušnjavah, smo tega sami krivi. Saj nam je Bog dal angela varuha, ki je vedno pripravljen bojevati se z nami v skušnjavah, če le hočemo njegovo pomoč. Sv. pismo pravi: "Svojim angelom je zapovedal, da te varujejo in spremljajo na vseh tvojih potih. Na rokah te bodo nosili, da z nogo ob kamen ne zadeneš."

Svojega angela varuha ljubimo in mu zaupajmo, to je najboljša obramba pred zapeljivostjo hudiča. Noben dan ne opustimo molitvice, ki nas jo je naučila ljuba mama:

Sveti angel, varuh moj,
bodi vedno ti z menoj!
Stoj mi noč in dan na strani,
vsega hudega me brani!

★

DUŠNOPASTIRSKI OBISKI ZA VELIKO NOČ

(Stran 90)

NEKI SICER DOBER FANT V MELBOURNU me je vprašal: "Pater, ali iz vašega rokava tudi hudič kdaj pogleda?" — Ko ga začuden vprašam, kaj s tem misli, nadaljuje: "Nedavno sem poslušal pogovore, ki so trdili, da hudiča sploh ni. Stresite nam nekaj o tem vprašanju iz svojega rokava, vsi bomo radi brali."

Saj sem ravno pri tem predmetu, ko pišem o verski resnici:

Verujem v Boga Očeta, vsemogočnega Stvarnika

Ali je torej Bog ustvaril tudi tistega, ki mu pravimo hudič? Le beri moj odgovor, Janez v Melbournu, pa še kdo drug s teboj. Takole je:

Bog je ustvaril tudi najvišja najpopolnejša bitja — angele. Imajo visok razum in popolnoma svobodno voljo: Obdajajo tron božji in so "božji poslanci in izpolnjujejo božja povelja."

Na angelih ni nič materialnega, nič telesnega. Vendar jim je Bog dal moč, da se lahko prikažejo ljudem v tvorni podobi.

O angelih vemo, da jih je Bog ustvaril, preden je prvi človek grešil. Saj se je eden odpadlih angelov skrivil v kačo in premotil Evo. Po ustvarjenju je Bog postavil angele na preizkušnjo, da so se lahko odločili za Boga ali proti njemu. Večno blaženost so si morali pridobiti z zvestobo do Stvarnika. Neko število angelov se je postavilo proti Bogu in v svojem napuhu so rekli: "Kdo je nad nami? Ne bomo služili!"

Nastala je vojska med njimi in uporne je Bog pahnil v večni ogenj, kakor piše sv. Peter: "Bog ni prizanesel niti angelom, ki so grešili."

Koliko angelov je Bog ustvaril in koliko mu je ostalo zvestih, nam ni razodeto. Prerok Danieel je zapisal: "Deset tisočkrat sto tisoč angelov stoji pred božjim obličjem." Seveda jih Daniel ni štel, hotel je samo nakazati, da jih je ogromno število. Na drugem mestu govori sv. pismo o devetih korih angelov, od katerih so najbolj znani angeli, nadangeli, Kerubini in Serafini.

Beseda "angel" pomeni poslanec. Poslani so, da varujejo človeška bitja na zemlji. Saj je verska resnica, da ima vsak človek svojega angela varuha. Za posebna in izredna poslanstva se Bog poslužuje nadangelov: nadangel Gabriel je bil poslan k Mariji in ji prinesel oznanjenje, da bo postala mati obljubljenega Odrašenika. Mihael je bil nebeški vojvoda in se je boril zoper Luciferja, glavarja odpadlih angelov. Rafael je vodil mladega Tobija na potovanju.

Misli, January, 1963

ČASTITLJIVA

VISOKA

OBLETNICA

V LETOŠNJEM LETU POTEKA ENAJSTO LET, odkar sta prišla med naše prednike slovanska apostola, **sveta brata Ciril in Metod**. Da, pisalo se je tedaj 863 in tako slavimo tudi letos častitljiv jubilej, ki vodi naše misli in čustva daleč nazaj v sivo davnino.

S prihodom sv. bratov na Moravsko je nastala v zgodovini Cerkve in slovanskih narodov silno pomembna prelomnica. Slovani so sprejeli Kristusa in njegov nauk, Cerkvi se je odprl obširni svet slovanskega severa in vzhoda.

Te velike reči sta dosegla sveta brata s svojim misijonskim delom med Slovani. **Do tako odličnega uspeha je pripomoglo še posebno to, da sta jim dala cerkveno bogoslužje v njihovem domačem jeziku.**

Uspehi svetih bratov zasenčeni

Po enajst sto letih na žalost ne moremo pomisliti na uspehe svetih slovanskih blagovestnikov s takim veseljem, da ne bilo našemu navdušenju primešanih veliko kapelj neljubega razočaranja. Zgodnja stoletja, ki so sledila smrti svetih bratov, so prinesla med Slovane znani cerkveni razkol, ločila "pravoslavno" Cerkve od katoliške in odtrgala Petrovi skali skoraj ves slovanski vzhod. Človeške slabosti so kopale med obeme Cerkvama vedno bolj globoke jarke, razpoke so se poglobljale in žugale močno zasenčiti svetlobo, ki je nekoč ožarjala imeni svetih bratov.

V našem stoletju je pritisnil komunizem, ki se na vso moč trudi, da bi od Petrove skale odtrgani slovanski vzhod odtrgal tudi od samega Kristusa, obenem pa potegnil v dokočni odpad z vzhodom vred tudi slovanski sever.

Da, površen pogled današnji slovanski svet ne nudi kaj prida upanja, da bodo sadovi apostolskega dela pred 1100 leti dozorevali tudi še v 12. stoletje po Cirilu in Metodu, potem pa še in še.

Toda prav to je, da moramo površnemu opazovalcu zaklicati z vsem prepričanjem odločne besede: Prijatelj, globlje pogledj!

Pravoslavje

Res je zelo zelo žalostno, da je prišlo tako kmalu po smrti svetih bratov do razkola med krščanskim Vzhodom in Zahodom. Krivdo za to lo-

čitev skušajo najti od obeh strani — pa s tem vprašanjem se na tem mestu ne mislimo baviti. Nekaj drugega želimo poudariti:

O veliki večini pravoslavskih gotovo še danes velja, da žive v poštenem in iskrenem prepričanju: Pravoslavna Cerkve je prava Kristusova Cerkve. Katoličani vemo, da so v zmoti, vemo pa tudi, da so v zmoti vse bolj zaradi zunanjih okoliščin in razmer, ne iz lastne osebne krivde. Razmere so še danes take, ad jim ni lahko razvideti, kje naj bi bila zmeta. Pred svojo vestjo in pred Bogom nimajo krivde. Bog se jih kljub vsemu lahko posluži za kaj velikega in znani naziv "Sveta Rusija" naj ne izvablja na ustih katoličanov pomilovalnega nasmeška!

Mehka slovanska duša tudi pod pravoslavjenjem ni nehala snovati prenovitve sveta in ni rodila samo tako vidnih prerokov, kot sta Salovjev in Doštojevski. V njih imamo močne priče bogate krščanske duhovnosti v pravoslavju. Razglašajo osnovni temelj slovanske duše, ki želi samo sebe prečistiti v krščanstvu, nato pa vsemu svetu na novo predstaviti Kristusa.

Naš Slomšek je do dna razumel to slovansko dušo "Svete Rusije". Ustanovil je Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, da bi se po njem krščanski Vzhod in Zahod spoznavala, zblíževala in končno združila. In prav v tem letu — ob 11stoletnem jubileju svetih bratov — je zablestelo njuno delovanje med Slovani v novi luči — na vesoljnem cerkvenem zboru v Rimu.

TRPEČIM BRATOM

Stanko Janežič

*Moje srce pa roma na vzhod,
poljublja stopinje
— v davnine sinje
sta jih pisala Ciril in Metod.*

*Mimo zaves in pregrad
pred ikone svete duša se sklanja
in tihoma vanjo pozvanja
stoletij tajnostna blagodat.*

*Na gomilah dedov trpeči rod:
podoba dne in noči se menja,
a vselej nad tabo se vzpenja
nebesni svod.*

(Kraljestvo božje)

Misli, January, 1963

Ne moremo pozabiti, kaj je povedal pravoslavni ruski svečenik o delu svoje Cerkve pod komunizmom:

"V glavnem ne moremo drugega, kot čakati na vernike, da pridejo k nam in se med štirimi stenami naših cerkva združujejo z Bogom po našem veličastnem bogoslužju".

Ali jih dočkajo? Ali verniki prihajajo? Bežna poročila iz za železnega zastora odgovarajo dovolj prepričevalno: Prihajajo! Svojih upov v propad komunistične diktature ne stavijo v kako novo vojno, ampak se zanašajo na notranjo moč evan-

gelija, ki naj prerodi poedince in po njih ljudske množice.

Ne posnemajmo nekaterih zaslepljenih zahodnjakov, ki sta jim Rus in komunist eno in isto! Ni tako! Tudi pod komunizmom zorijo v Rusiji — in ne samo v Rusiji — duhovni orjaki. Morda Bog pripušča zlo komunizma prav zato, da v tej grozni vihri slovanski narodi prečistijo svojo dušo in svojo vernost, pa zopet zgradijo most do Petrove skale, ki ga je podrl nesrečni razkol.

Visoki jubilej svetih bratov Cirila in Metoda naj oživi med nami pomen Slomškovega Apostolstva in njegova "ciril-metodijska ideja" naj postane neodladna last nas vseh!

ALI BODO SPREMENILI KOLEDAR?

V AVSTRALIJI SMO SE DOBRO PRIVADILITI TEMU, da imamo pomladne mesece jeseni, jesenske spomladi itd. Pa je bilo nekoč tudi v Evropi tako, da so imeli "narobe svet".

V šoli smo se učili, da so v starem in srednjem veku računali čas po takozvanem "julijskem koledarju". Uvedel ga je namreč Julij Cezar okoli leta 45 pred Kristusom.

Julij Cezar se je za svojo ureditev občnega koledarja naslanjal na račune egiptovskih zvezdoslovcev. Pri tem se pa ni oziral na razlike med sončnim in zvezdnim časom. Zato se po nekaj desetletjih štetje mesecev ni več ujemalo z letnimi časi. Jesenski meseci so prihajali v pomlad — in obratno.

Te pogreške je popravil nov koledar, ki ga je uredil papež Gregorij XIII. leta 1582 in mu zato pravimo "gregorijanski." Popoln pa tudi ta ni. Sicer se šele na vsakih 10,000 let pokaže pogreška za šest dni, kar je malenkost, vendar kaže na nepopolnost koledarja.

Ta majhna nepopolnost ne povzroča posebnih motenj v časovnih računih, da bi bilo treba gregorijanski koledar zavreči. So pa druge okolnosti, ki kličejo po novi ureditvi koledarja. Gre zlasti za boljše ureditev cerkvenega koledarja, ki je v marsičem vsako leto drugačen. Velika noč se ravna po prvi pomladni polni luni, ki seveda ni zmerom na isti dan. Po veliki noči se ravna potem cela vrsta drugih praznikov. Zraven pride še razlika v teh praznovanjih med katoliško in pravos-

lavno Cerkvijo. Pravoslavna ni hotela sprejeti gregorijanskega koledarja, zato v praznovanju božiča in velike noči že kar po 14 dni zaostaja za katoliško.

Želja je, da bi vse Cerkve ob istem času praznovale velike praznike. Zato se je v zvezi z vprašanjem zedinjenja cerkva sprožilo vprašanje, če se bo sedanji vesoljni cerkveni zbor lotil tudi reformiranja koledarja. Res so tudi to postavili v svoj program, če bodo pa tudi kaj sklenili, bo pokazala bodočnost.

Najbolj sprejemljiv način, kako koledar preurediti, je predložil, pravijo, kardinal Cicognani. Po tem načrtu naj bi vsako četrletje vsakega leta štelo po 13 tednov — vseh tednov v letu je 52. Prvi dan v letu naj bi se začel na nedeljo, zadnji končal s soboto. Prvi mesec vsakega trimesčja v letu naj bi imel 31 dni naslednja dva po 30 — to bi zneslo pa šele 364 dni in zadnji od teh bi bila sobota. Med to soboto in naslednjo nedeljo (ki bi bila že 1. januarja v naslednjem letu), naj se vrine "Silvestrovo" — torej teden z osmimi dnevi! Ker pa ostane potreba, da je vsako četrto leto "prestopno", bi imeli na vsaka štiri leta zadnji teden v letu kar z 9 dni! Končno: Velika noč naj pride vsako leto na nedeljo 8. aprila, pa bo koledar lepo uren.

Seveda ta načrt ni edin, ki bi prišel v poštev, zdi se pa najbolj sprejemljiv. Če in kdaj se bo cerkveni zbor lotil tega problema, je danes še težko reči.

Božič tipka

★ KO BODO TE "MISLI" MED NAMI, bomo ravno končavali **teden svetega misijona** v Melbournu, zato o njegovem uspehu ali neuspehu ne morem še nič napisati. To je prvi slovenski celotedenski misijon v Avstraliji — v zadnji tipkariji sem omenil željo, da bi ga imeli. Saj zdaj imamo tako prijazno cerkveno na razpolago . . . Nekaj razgovorov s p. Odilom ob priliki njegovega obiska v Melbournu, pa sva se zmenila. Poslal sem tiskana vabila na vse naslove, kar jih imam po mestu na razpolago; kako bo misijon uspel, pa drugič. — Tudi o šentalbanskem tridnevem misijonu danes še ne morem nič reči. Je to že tretji v sedmih letih; prireja jih tamkajšnja župnija za razne svoje narodnosti.

★ Omenil sem obisk p. Odila za tretjo februarško nedeljo. Na prosvetnem večeru po maši nas je razveselil s krasnimi skioptičnimi slikami, s katerimi je prikazal življenje našega velikega Antona Martina Slomška. Dvorana je bila polna kljub izletu, ki ga je isti dan priredilo naše tukajšnje društvo. Malo prilike imamo v tujini za kulturne prireditve, kot je bil ta naš prosvetni večer. Žal nam manjka zavesti, kaj nam kulturna prireditve pomeni.

Po Odilo je naslednji dan ponovil predavanje tudi za geelongške Slovence.

★ Dne 3. februarja je v naši kapelici Marije Pomagaj oblila krstna voda Tončka, sinka Antona Dolinška in Marije r. Dobravec iz North Carltona. — Drugi Tonček pa je pri istem krstnem kamnu zajokal dne 9. februarja: sinko Franca Grl in Marije r. Zorman. — Dne 10. februarja sem krščeval v družini Marka Zitterschlagerja in Katarine r. Herman v St. Albansu: dobili so Andreja Antona. — Dne 23. februarja sta bila dva krsta pri Mariji Pomagaj: Loretta Michelle je hčarka Ivana Lebra in Marije r. Vdovič. Katarina pa prvorojenka Bo-

gomirja Krševana in Leslie Jean Johnstone. — Dne 2. marca je bila, tudi v naši kapelici, krščena Majda Suzana, hčerka Daniela Spacapana in Ane r. Pahor iz West Footscraya. — Naše čestitke družinam!

★ Poroke morem danes omeniti štiri: V cerkvi sv. Jožefa v Malvernu sta si dne 9. februarja podala roke Ivan Plačko in Marija Debernardi. Ženin je iz Kotoribe, nevesta pa iz šmarja pri Koperu. — Dne 16. februarja sta prišla pred oltar Marije Pomagaj Janez Rotar in Marija Rakovec. Ženin je iz vasi Ples, župnija Moravče, nevesta pa iz Peč pri Moravčah. — Isti dan sta si pri Sv. Jožefa v Malvernu obljubila zvestobo Jožef Balažič in Jolanka Svetec. Ženin je iz Hotize, nevesta pa iz Markovcev. — Dne 2. marca pa je v cerkvi bl. Oliverja v Pascoe Vale Mihael Kelher pričakal svojo avstralsko nevesto Joan Glennie. Nevesta je rojena v Melbournu, ženin pa v Gorjanah, župnija Pordsreda. — Vsem parom obilico božjega blagoslova!

★ Naš slovenski hostel Padua Hall je izgubil svoje ime, ali boljše rečeno: znova je bil krščen. Ravno na dan sv. Valentina, 14. februarja, mi je nadškofija sporočila, da slovenski hostel lahko imenujemo **BARAGOV DOM**, po našem velikem misijonarju in ameriškem pionirju Frideriku Baragu. V angleščini se bo hostelu reklo: **BARAGA HOUSE**. Seveda bo kljub uradni spremembi naslova hiše nekaj mesecev v uporabi staro in novo ime. Tudi v katalogu karitativnih ustanov, katerega je nedavno izdal Council for Social Services of Victoria, bo do nove izdaje hostel veljal za Padua Hall. — Upam, da sv. Anton Padovanski ne bo zameril našemu oltarnemu kandidatu Baragu, da mu je prevzel čast imena hiše. Le naj bo sv. Anton še vedno naš hišni patron — vsaj dotlej, dokler ne bomo tudi pred Baragovim imenom smeli napisati vsaj "blaženi", če že ne "sveti".

★ Akademskemu kiparju Vladimirju Doriču, ki je izdelal kip Slovenke za naše pokopališče, sem ob priliki pokazal Baragov portret. Plemeniti obraz mu je tako ugajal, da me je zaprosil še za ostale Baragove slike, ki so na razpolago. Preštudiral jih je, pred kakim mesecem pa pripeljal dar našemu hostelu — doprsni kip Baraga, izdelan v mavcu. Je krasno umetniško delo. Če bo kaj darovalcev, bo še letos v bronu in na granitnem podstavku krasil glavni vhod Baragovega doma. Naj se na tem mestu umetniku iskreno zahvalim za dragoceni dar.

★ Še eno nepričakovano novico moram objaviti. Pričnem naj jo s toplo zahvalo svojim avstralskim prijateljem, ki razumejo obširno delovno polje izseljenskega duhovnika, morda v časih še bolj kot naši ljudje. Na pepelnično sredo (27. febr.) so s svojo darežljivostjo kupili za Slovensko Caritas kos zemlje ob morju v (obsegu 135 x 229 čevljev), kakih 45 milj iz mesta. Namen darovalcev:

kraj oddiha in razvedrila v prosti naravi za slovensko mladino! Kraj je res kot nalašč za počitniško kočjo in šotore. Juhej, otroci Slomškove šole! Kar vidim vaše obrazke, kako bodo zažareli, ko vam bom to povedal. Tudi fantje našega hostela so novico sprejeli z veseljem. Prepričan sem, da bo kraj po ureditvi postal prijetna izletna točka nas vseh.

Posebej se moram zahvaliti Slovenki (saj bo verjetno edina od dobrotnikov brala te vrstice), ki se je z darom £100 pridružila avstralskim darovalcem. Bog povrni!

★ Velikonočnega sporeda pa danes še nimam. Le rojakom po Gippslandu lahko povem, da bo prilika za velikonočno spoved prvi dan velikega tedna (ponedeljek 8. aprila) od 6. — 8. ure zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, Morwell. Upam, da bo aprilska številka Misli med nami dovolj zgodaj za druge objave. (Da, če Bog da. Toda moram imeti vse dopise najkasneje 28. marca! — Ur.)

Nadžkof dr. Daniel Mannix v Melbournu na svoj 99. rojstni dan — 5. marca letos. Je še vedno aktiven in vodi nadškofijo v splošno zadovoljnost. P. Bazilij je ponosen, da pase slovenske ovce prav v Melbournu, kjer imajo najstarejšega nadpastirja na vsem svetu.

Obrobne zanimivosti z vesoljnega zbora

GLEDE ŠTEVILA PRISOTNIH ŠKOFOV IN KARDINALOV je na prvem mestu Evropa s številom 1089. Ameriški kontinent od Kanade do Patagonije jih je prispeval 977 (Severna Amerika 404, Srednja 84, Južna 489). Azija jih je dala 360, Afrika 296, Avstralija z Oceanijo 75.

Če se ozremo na poedine dežele, je imela prednost Italija s številom 430, takoj za njo so pa Združene države Amerike, ki jih imajo 241. Sledi Brazilija s številom 204, nato Francija s 159, potem druge z vedno manjšim številom.

Iz Jugoslavije so izostali trije: krški škof dr. Srebrnič, hvarski nadškof dr. Pušič in zagrebški pomožni Salis-Sewis — vsi zaradi visoke starosti.

V Rimu so potovali iz oddaljenih krajev večinoma z letali, po morju mnogi tudi z ladjo, po suhem pa vlakom. V primeri s prejšnjimi vesoljnimi zbori je bilo potovanje to pot prava igrača. Iz Amerike in Japonske po zraku ni vzelo niti 24 ur, iz Francije eno uro in pet minut.

Še najbolj "po starem" je menda potoval v Rim izven Italije ljubljanski nadškof Vovk, ki se je vozil z avtom in je porabil za pot tri dni.

Seveda je zaradi boleznih delal vmes razne postaje.

Toda če beremo, kako so potovali na vesoljni zbor pred pičlimi sto leti (I. vatikanski leta 1870), je bila tudi vožnja nadškofa Vovka zgolj prijazen izlet. Takrat je na primer pariški nadškof potoval do Rima mesec dni in prijezdil na zbor na muli. Če pa sežemo še za en zbor nazaj (tridintinski v 16. stoletju), izvemo, da so nekateri škofje potovali celo leto in prišli do cilja v spremstvu vojakov (nekateri so jih imeli kar po tisoč), ker na potovanju brez oboroženih stražnikov niso bili varni življenja. In vendar so bili skoraj sami Evropejci — kdo naj bi takrat klical na zbor škofe iz Amerike in Japonske — da Avstralije niti ne omenimo...

Za razne predloge — ali proti njim — so morali zbrani škofje glasovati. Pa še precej pogosto. Na glasovnicah je bilo tiskano: Odobravam — ne odobravam — odobravam v določenem smislu. Vsak škof je dvoje od tega črtal, eno pustil in je glasovnico oddal. Glasove so hitro prešteli — z elektronskimi stroji.

Uradni jezik za vse razprave je latinščina. Zanimivo pri tem je, da latinščino vsi razumejo, če jo imajo pred seboj v tisku. Ko pa jo govorijo in drug drugega poslušajo, se zaradi različne izgovorjave med seboj včasih le težko razumejo.

Kakšni so stroški — kdo jih poravnava?

Že samo skoraj štiri let trajajoče priprave za vesoljni zbor so stale ogromne vsote. Potovanja škofov in drugih, vzdrževalna v Rimu in polno drugega — spet ogromne vsote.

Pravijo, da je približno ena polovica vseh sodelavcev obljubila, da bodo osebne stroške poravnali sami. Ameriški škofje, na primer, so zase, svoje tajnike in še druge spremljevalce najeli v Rimu hotel Michelangelo, ki ima 150 sob in je prav blizu trga sv. Petra. Najemna stane na dan — milijon lir.

In kakšni stroški so bili s prireditvijo bazilike sv. Petra, da so omogočili v njej zborovanje koncila! Samo prav površen popis teh priprav bi zahteval nekaj strani v našem listu.

Na kratko povedano: Nekdo, ki se na te reči razume, je preračunal, da bodo vsi stroški koncila (če ga bodo zaključili v letu 1963), znašali blizu 20 milijard lir. Vsaj polovico teh ogromnih izdatkov bo moral nositi sv. Oče sam — oziroma Vatikan. Odkod denar?

Verniki vsega sveta bodo pozvani, da letos z veliko darežljivostjo prispevajo k zbirki za "Petrov novič." Celo edini verski listič DRUŽINA, ki sme izhajati v Sloveniji, je zapisal:

"Verniki bodo pri darovanju za Petrov novič čisto stvarno mislili na svojo dolžnost, da je treba Cerkvi in papežu pomagati pri kritju stroškov za koncil."

Seveda so se pa že našli in se bodo poedini bolj premožni verniki po vsem svetu, ki ne bodo pomagali Petrovemu noviču z drobižem, ampak že pošiljajo v Vatikan tisočake, pa ne v cenenih laških lirah.

Nikjer ni bilo opaziti, da bi sv. Oče ne mogel spati iz skrbi, kako bo poravnal stroške za svoj vesoljni cerkveni zbor. Pa niti o tem ni bilo dosti slišati, da bi spričo splošnega zadovoljstva z zborom po vsem svetu odkod prihajali razdirajoči glasovi z znanim vprašanjem: Čemu ta potrata?

VELIKONOČNE "MISLI" bodo skušale
iti na pošto v ponedeljek 8. aprila. Urednik
sprejema spise in dopise samo do 28. marca!

Izpod Triglava

BREZNO OB DRAVI ima svoje starodavno ime od breze. Domačini se imenujejo Brezničani, njihovo vas označujejo sosedje tako: Bil sem v Breznah, grem v Brezne, prihajam iz Brezen. Brezno je bilo pred zgraditvijo dravskih elektrarn središče splavarstva in je imelo v juniju vsako leto svojo "flosarsko nedeljo". Brezno je imelo svojo Marijino cerkev vsaj že leta 1112. Odkar je samostojna župnija, je poteklo že 850 let. Za to visoko obletnico so sedanjo cerkev vso prenovili, da re prišle stare umetnine v njej do vsestranske veljave. Za restavracijo se je zavzel Zavod za varstvo spomenikov, ki je sprejel cerkev pod svoje varstvo.

NA **JESENICAH** v ondotni bolnišnici je umrl tik pred novim letom bogoslovni profesor in častni kanonik dr. Andrej Snój. Rodil se je 1. 1883 v Lescah pri Bledu, vse življenje je bil zdrav in neugnano delaven. Zdaj ga je pa zagrabil rak na jetrih in ga hitro zlomil. Duhovnik je bil nad 52 let.

V **LJUBLJANI** so komunistične oblasti odkrile tajno protikomunistično organizacijo, ki so jo vodili Anton Kregar, Franc Jevšek in Leopold Berlot. Najprej so tem voditeljem napravili proces in jih obsodili na zapor do 14 let. Kmalu nato so poklicali pred sodišče še druge nadaljnje člane podtalne organizacije in jih obsodili, toda niso jim naložili mnogo let, nekaterim samo mesece v ječi. Med obsojenimi beremo imena: Vinko Brezovar, Vinko Dolinar, Amalija Stajniko, Rudi Brezovar, dr. Karl Vojska, Ludvik Bucek, Ferdo Avsec. Njin krivda je bila v tem, da svojega članstva v komunistom nasprotni organizaciji "niso prijavili oblastem".

SAMO ŠTIRI OKRAJE ima republika Slovenija od letošnjega januarja naprej — do kdaj? Tako venomer spreminjajo upravne zadeve tam preko, da si komaj neko novo reč na znanje vzeli, pa že ni več res. Zdaj so iz osem bivših okrajev črtali štiri in jih združili s štirimi, ki so ostali. Novo Gorico z njenim okrajnim ozemljem so priključili Kopru, Novo mesto in Kranj Ljubljani, Ma-

ribor in Celje si delita bivšo Štajersko s Prekmurjem in nekaj bivše Kranjske. Torej štirji okraji so zdaj: Maribor, Celje, Ljubljana in Koper. Pravijo, da bo po tej uredbi republika prihranila na stroških, ker bo treba dosti manj uradnikov. Koliko bo pa "prihranil" Belokranjec, ki bo moral po opravkih na okraj v Ljubljano, ali Tolminec, ki bo moral v Koper — itd. — ta račun so prepustili tovariši "navadnim državljanom".

AKADEMIJA ZNANOSTI in umetnosti v Ljubljani pripravlja velik znanstven slovar ali besednjak slovenskega jezika. Objavila je obširen poziv na javnost s prošnjo, naj bi kolikor mogoče vsi sodelovali v pripravljalnih delih, zlasti seveda vsi tisti, ki se kakorkoli bavijo s slovenskim jezikom. Besednjak bo izhajal v poedinah zvezkih in bo končno iz zvezkov nastala zelo velika knjiga. V svoji objavi in pozivu na javnost prireditelji razlagajo precej na široko, po kakšnih načelih mislijo besednjak urediti, radi bodo pa sprejemali drugačna mnenja, če bo njihov poziv rodil uspehe. Podpisani so pod pozivom za redakcijski odbor Anton Bajec, Mile Klopčič in France Tomšič.

POLEG SLOVENCEV so v slovenski republiki, ki po najnovejši statistiki šteje 1,522,227 prebivalcev, še naslednje narodnosti: Hrvatov 31,000, Srbov 13,000, Črnogorcev 1,300, Makedoncev 1,000, Madžarov 10,000, Italijanov 3,000, Čehov 600, Albancev 300, Bolgarov 200, Turkov 140, vrhu tega pa še okoli 4,000 "drugih". Slovenci pa bivajo tudi v drugih republikah Jugoslavije in sicer: na Hrvaškem 39,100, v Srbiji 20,000, v Bosni 6,000, v Makedoniji 1,200, v Črni gori nekaj nad 800.

"**NAŠA LUČ**", glasilo Slovencev v zahodni Evropi, v svoji novoletni številki nakazuje v kratkih potezah, kako je v resnici s svobodo vere v Sloveniji. Svojo ugotovitev zaključuje s temi besedami: "Slovenski izseljenci obžalujemo, da oblasti vere ne upoštevajo, kot bi bilo treba. V novo leto 1963 stopamo z željo, da bi se to neznosno stanje kmalu uredilo. Potem bomo z večjim veseljem prihajali v domovino na obisk."

V **ŠOŠTANJU**, kjer se naklada velenjski promet na železnične vagoni, je tak promet, da je ta kraj na prvem mestu v Sloveniji v pogledu količine naloženega blaga. Leta 1961 je imel šoštanj 1,635,000 ton prometa, dočim je glavni kolodvor v Ljubljani zmogel komaj 931,000 ton. Vmes med šoštanjem in Ljubljano sta pa še kraja Jesenice in Trbovlje.

IN IME MU JE BILO BARAGA

V angleščini napisal Amerikanec Stephen Olivier. S slovenščino prevedel Jože Vovk. Natisnila duhovniška revija OMNES UNUM v Argentini. Od tam prepisujemo za MISL.
— Ur.

Na Gornjem jezeru — Lake Superior

NI BILO MRZLO TISTO ZIMSKO JUTRO, ko se dva moža odpravita na pot, ki se je izkazala za nevarno, pa tudi kot pot po načrtih božje previdnosti. Za oba moža in za tiste čase ni ta pot nič nenavadnega. Vsaj v začetku ne.

Oče Friderik Baraga, misijonar v gornjem Michiganu, Wisconsinu in Minnesoti, večkrat prečka Gornje jezero po ledu. Ima vero v jezero in led, še bolj močna je pa njegova vera v Boga. Zato on in njegov vodnik s polnim zaupanjem zapustita indijanski misijon v La Pointu in se odpravita misijonarit med Indijance v Ontanogonu, onkraj jezera. Močan veter ju podpira na poti, zato je kmalu za njima obala, ob kateri se grmadijo skladi ledu.

Govorita komaj kaj. Zato pljen v svoje misli in molitve se misijonar poganja za vodnikom. Ta bližnjica ga bo hitro privedla v Ontanogon med Indijance. Mnogo takih krajev ima na skrbi v tej beli divjini. Koliko spovedi ga čaka tam? Ali so novi spreobrnjenci zvesti veri, ki so jo nedavno sprejeli? Bog bodi zahvaljen za velike milosti, ki Indijanci nanje večkrat odgovarjajo tako...

Klic vodnika pretrga misel. Pogleda in se zdrzne!

Voda, sama voda! Ledu ni več. Nemogoče! Ali sta res zašla? Komaj verjetno, vendar... vse tako kaže. Ni več strnjene ledu, na odtrgani plošči plavata, kakor na ledenem otočku!

Živčno razburjen se naglo poganja za svojim vodnikom, da bi se jima spet pokazal strnjen led. Če je veter že do kraja odtrgal ta kos ledu, da plava, prepuščen vetru, po prostranem jezeru — poti nazaj ni več! Iščeta sem, iščeta tja — povsod okoli sama voda!

Dognala sta: odtrgana sva na ledu, ki se pod nama najbrž že drobi. Ali sta res prepuščena zvičajnemu jezeru, da odloči njuno usodo? Veter piha in piha. Po svoje jo reže, nič več ni njun zaveznik.

Oče Baraga mora dajati poguma prestrašenemu vodniku. V svoji veri, ki so jo utrdila leta molitve, dela in požrtvovalne ljubezni, najde besede, ki vlivajo zaupanje in pogum. Bog ju bo varoval, le moliti morata. Takle leden otok je počasen

in muhast. Veter ga žene neizprosno ali ven na odprto jezero ali nekam proti obali. Kdo bi vedel!

Oče Baraga se oprime molitve brevirja. Z vročo pobožnostjo moli, s premrlimi prsti obrača liste po knjigi. Ledeni otok plava in plava. Prihaja mrak in glejte, obala je tu! Božja previdnost in Baragova vera sta res zelo blizu v sorodu. Odhajata iz svoje ledene pasti na obalo — le kakšnih 11 milj od kraja Ontanogon. Bog bodi zahvaljen!

Oče Baraga — odkod?

Dvajset let preizkušenj, trudov in ljubezni do Boga v razsežnem ozemlju severo — zahodnega Michigana je prekalilo Friderika Baraga v krepak značaj. Večkrat spet in spet zatrjuje, da je treba premagati mrz in lakoto, trudnost, težave, nevarnost in omahovanje (ne moreš jih seveda zanikati), kadar gre za zveličanje duš. To je postalo del njega samega.

Oče Baraga ni Amerikanec po rojstvu, ni preživel otroških in mladostnih let v tej deželi. Prispil se je in se tako prilagodil mučno trdemu življenju indijanskega misijonarja. V zavesti, da zveličanje mnogih odvisi od njegovega dela. Kako je pisal pred leti sestri v domovino?

“Moja želja je izpolnjena. Živim med ubožnimi Indijanci, mnogi med njimi so še pogani... Neprestano hvalim Boga za njegovo neizrekljivo usmiljenje, da me je poklical na misijonsko delo.”

Baragovo življenje je polno nasprotij. Rojen iz plemenite evropske družine živi tu v pomanjkanju indijanske “civilizacije.” Dobro izobražen v zatišju slovenskih šol in dunajske univerze obsodi samega sebe na življenje med divjaki severne Amerike. Duhovno izoblikovan po sv. Klemenču Hofbauerju se sedaj trudi, da bi to duhovnost širil med pogani — brez podpore duhovniške družbe, sam samcat. Zamenjal je življenje mladega duhovnika, priljubljenega pri rojaki, za življenje potujočega misijonarja, ki ga Indijanci le polagoma umevajo, večkrat pa ne marajo zanj.

Težka odločitev? Za večino človeških bitij prav gotovo! A Baragu vseh šest let, ko je plodovito deloval med rojaki v domačih župnijah, prav po tej izbiri želja raste in raste. Povedal je sam:

“Po treznem premisleku skozi več let, potem ko sem skrbno skušal božjo voljo odkriti, sem se trdno odločil, da odidem v misijone severne Amerike. Želim prinesiti tja luč prave vere vsaj nekaterim dušam, ki še sede v temi poganstva in smrtni senci. Da bi jih mogel voditi po poti edine zveličavne vere v nebeško kraljestvo!”

(Šel)

DELAVSKE STAVKE V DOBI AVTOMATIZACIJE

V SVOBODNIH DEŽELAH IMAJO ORGANIZIRANI DELAVCI priznano pravico, da se v primeru krivičnih postopkov z njimi zatečejo k stavki, štrajku. V preteklosti je bilo širom po svetu polno stavk, ki so jih povzročile predolge delovne ure, prenizke plače ali nezadostne varnostne in zdravstvene odredbe, ki so delavstvu grenile življenje. Kadar si delavstvo ni moglo drugače pomagati, je napovedalo stavko in v večini primerov prisililo podjetja, da so delavskim zahtevam ugodila. Vendar je bilo v večini primerov treba gledati na to, da je stavkujoče delavstvo imelo na svoji stran isimpatije javnosti, drugače se je stavka kaj lahko ponesrečila.

Delavske organizacije so to bolj in bolj uvidevale in zato opuščale stavke, ki niso obetale popularnosti izven ožjega kroga delavstva. S previdnim uporabljanjem močnega orožja — štrajkov — si je v teku časa delavski stan priboril vsakovrstnih izboljšanj in ugodnosti, ki je mogel pred desetletji o njih komaj sanjati. Poleg stavk so seveda pripomogle delavcem k zboljšanju položaja še mnoge druge okolnosti novih časov, vendar so tudi stavke dosegle svoje.

Pravice do stavk in stavke same tudi zdaj še niso prenehale. Prav tako potreba, da so na strani stavkarjev simpatije široke javnosti, še ni prenehala. Dandanes so po večini po vseh industrijskih deželah plače visoke, delovne ure ne predolge, varnostne uredbe ugodne. Zato so tudi stavke z zahtevami po višjih plačah dosti redke, vendar pa svet ni brez njih. Dejstvo pa je, da te vrste stavke niso popularne in zato navadno nimajo izgledov za uspeh. Ko so v Ameriki šli na štrajk pilotje in letalski inženirji, ki so imeli plače do 2.000 dolarjev na mesec, je nastala v javnosti precejšnja nejevolja. Podobno je bilo spričo stavk tiskarskih delavcev, ki niso slabo plačani, pa so zahtevali povznesenje. Podobno zopet o priliki stavkanja pristaniščnih delavcev. Take stavke povzročajo celo vrsto nerednosti in zastanka v prometu ter drugih motenj v vsakdanjem življenju ljudi, nešteto delovnih dni gre in izgubo in z njimi seveda zaslužek.

Nejevolja javnosti zavoljo te vrste štrajkov je bolj in bolj dvigala glas, da se taki spori ne morejo prepuščati v poravnavo zgolj delavstvu in podjetjem, ampak da morajo posegati vmes vlade ter iz-

dati zakone, ki bodo vezali na eni strani delavske organizacije, na drugi pa tudi podjetja. Takih zakonodaj imajo vse države že desetletja za cele knjige, vendar nove okoliščine spet in spet pokažejo, da je treba iznajti še kaj novih paragrafov. Ko dandanes izbruhne štrajk kjerkoli, takoj postane pozorna državna oblast in čuti dolžnost, da poseže vmes. Najprej poskusi s posredovanjem; prigovarja h kompromisu, priporoča pogajanja z dobro voljo. Če to ne pomaga, poseže po bolj izdatnih sredstvih.

Mnogo štrajkov, ki utegnejo izbruhniti dandanes in v dogledni bodočnosti, izvira in takozvane avtomatizacije. Novi in novi stroji, ki nadosmetujejo človeško delo — to je avtomatizacija. Avtomat dela bolje, bolj zanesljivo, bolj vztrajno, seveda tudi ceneje — podjetja jih uvajajo, ljudi odpustčajo. Delavske unije pa imajo za svoje članstvo ljudi, ne avtomate. Čutijo potrebo, da se zanje zavzamejo. In če vse drugo odpove, mora spet priti do veljave štrajk.

V mnogih primerih stojimo pred nasprotjem: podjetnik pravi: Meni gre za to, da tovarna čimveč proizvede, zato uvajam avtomate. Unija pravi: Meni je za to, da svojim članim zagotovim delo in zaslužek.

Tako je nastalo vprašanje: Kaj naj bo prvo — učinkovitost proizvodnje ali gotov zaslužek in človeka vredno življenje delavcev?

Zmaguje mnenje, da se te dve zahtevi ne izključujeta. Obe sta na mestu. Avtomatov ne kaže preganjati, toda nujno je, da z njih prihodom tovarne potrebujejo manj ljudi. Pa če jih ne potrebujejo, naj jih zato ne mečejo na cesto in nanje pozabijo. Podjetja naj se med seboj organizirajo v drugem smislu, ne zgolj za uspešnejšo učinkovitost in dobiček, ampak za ustvarjanje novih zaposlitev tistim delavcem, ki so jih avtomatje izrinili. Za dosego tega cilja naj si pritegnejo na eni strani pomoč organiziranega delavstva, na drugi pomoč državne zakonodaje. Z iskrenim sodelovanjem vseh prizadetih je mogoče premostiti vse težave, ki jih ustvarja avtomatizacija.

Vera, da je ta misel pravilna, je uvedla že marsikaj dobrega. Odpuščenim delavcem najdejo zaposlitev v manj zahtevnih podjetjih ali jih pa pošljejo v tečaje, kjer se naučijo novih spretnosti. Starejšim, ki niso zmožni novega učenja, dajo primereno odškodnino. Delovne ure krajšajo, plačane pošitnice daljšajo, dobiček, ki ga avtomatizacija po-časni dviga, gre deloma tudi v korist delavcev.

(Konec str. 83)

DNEVNIK DEKLICE, KI NI SMELA BITI ROJENA

(Neznan avtor, natisnjeno že v mnogih jezikih)

5. oktobra 19: Danes se je pričelo moje življenje. Moj oče in mati še nič ne vesta, da sem. Res sem še majhna kot cvetlični prašek, vendar živim in sem jaz. Deklica. Imela bom svetle lase in modre oči. Skoraj vse je že zdaj odločeno zame za mojo prihodnost. Celó to, da bom ljubila cvetlice.

19. oktobra: Zdaj sem že nekoliko zrasla, pa ne še dovolj, da bi mogla sama zase kaj storiti. Skoraj vse mora napraviti zame moja mati, čeprav še vedno ne ve, da me nosi pod srcem. Ne zaveda se, da mi vzdržuje življenje in me hrani z lastno krvijo. Tako dobra je do mene.

Toda ali je res, da jaz še nisem nič, da še nisem človek in je samo moja mati tukaj? Ne, ni res! Tudi jaz sem že človek, oseba zase — enako kot je majhna drobtinica kruha resničen kruh. Moja mati živi kot samosvoja oseba, toda tudi jaz sem že človek.

23. oktobra: Imam že usta, ki se odpirajo in zapirajo. Še kako leto dni, pa se bom lahko smejala. In kmalu potem bom spregovorila. Moja prva beseda bo: Mama! Kako lepo bo takrat!

25. oktobra: Danes sem začutila, da že bije moje srce. In bo bilo odslej vse moje življenje. Mehko bo bilo, pa brez prestanka. Po mnogih letih se bo utrudilo, prenehalo bo in takrat bom umrla.

2. novembra: Rastem, kar naprej rastem. Roke in noge se mi pričenjajo oblikovati, toda še dolgo mi treba čakati, da me bodo te tanke nožice dvignile do materinega naročja in bodo moje majhne ročice objemale svet ter sklepale prijateljstva med ljudmi.

12. novembra: Na rokah se mi pričenjajo oblikovati drobni prstki. Kako majčkenci so! Nekoč bom z njimi božala mamine lase. Potegnila bom njene lase v moja usta in ona bo rekla: Ti packa taka!

20. novembra: Danes je zdravnik povedal materi, da ima mene pod srcem. Lahko si mislim, kako je bila vesela. Mamica, ali si zelo srečna?

25. novembra: Mati in oče se posvetujeta, se mi zdi. Gotovo se pogovarjata, kako bo meni ime. Pa še ne vesta, če sem deček ali deklica. Najbrž sta rekla, da bom Andrejček. Pa bosta že zvedela, da ne bom. Hočem biti Barbara, zdaj sem že kar velika in imam svoje misli.

10. decembra: Zdaj mi že rastejo tudi laske. Svetli so in se blešče kot sonce. Zelo lepi bodo. Ravno dovedna sem, kakšne ima moja mati. Da bi jih že kmalu videla!

13. decembra: Vse je temno okoli mene, pa še mi vendar zdi, da bi že lahko videla. Čutim, da imam lepe očke. O, kako bo lepo, ko me bo mati spravila na svet! Vse bo svetlo okoli mene in cvetlice bodo polne sonca in barv. Saj veste, da še nikoli nisem videla rož, zato komaj čakam. Bolj kot rože pa bi rada videla mater. O, mamica moja, kakšna si neki?

24. decembra: Rada bi vedela, če mati čuti bitje mojega srca. Pravijo, da se nekateri otroci roje s slabim srcem, pa zdravnik z rahlim pritiskom svojega nežnega prsta naredi čudež in srce je zdravo. Moje srce pa ni slabotno, to kar dobro čutim. Bije zelo enakomerno: tup tup tup . . . O mamica moja, imela boš zdravo in lepo hčerko! Obetava srečni.

28. decembra: Na današnji dan je Herod dal pomoriti nedolžne otročiče. In prav danes je moja mati umorila tudi mene. Naredila je splav. Nisem več živa, zato je tudi mojega dnevnika konec.

POIZVEDOVANJA

Ivanka Tomšič, kje je? Njena mati je bila Neža, r. Hribar v Žirovnici pri Cerknici in poročena v Koritnicah pri Pivki. Išče jo teta Tereza Klučar v Ameriki. Za naslov prosi **Joe Hribar** 147 Grantham St., Floreat Park, W.A.

Franc Zamrlu, kje je? Nekoč je stanoval na 128 Oxford St., Sydney. Naj se oglasi, ima pismo iz domovine pri MISLIH. Kdo ga bo opozoril?

Branko Kupljenik, kje je? Nekoč je imel naslov: 6 Stanley St., Kogarah, N.S.W. Ima pismo iz domovine pri MISLIH. Kdo ga bo opozoril?

MOTORNO KOLO, dobro ohranjeno, kdo bi ga kupil? Prodati ga želi **Karel Zupančič,** 524 Cleveland St., Surry Hills, Sydney.

Zaposlitev za starejšo ženo, kje bi bila? Lahko samo tri ali štiri dni na teden. Bi varovala otroke čistila, kuhala, prala, šivala — karkoli. Ima lastno stanovanje v Burwoodu. Je zdrava in močna. Po nudi na MISLI.

V PADDINGTONU

(Urednik)

PRIREDIL NAM GA JE seveda p. Odilo, kakor že poprej rojakom v Wollongongu, Canberri, Melbournu in Geelongu. Bilo je v soboto 23. februarja. Program, kot si ga je zamislil in gladko izvedel p. Odilo, je res nekaj izrednega. Uro in pol krasnih slik v barvah, ki so vse imele zvezo s Slomškom, zvonovi, orgle, pevski zbori s Slomškoviimi popevkami — če to ni prvovrsten kulturni užitek, res ne vem, kaj naj bo. Tudi krasno izvedeni vmesni vložki na odru pod režijo Ivana Koželja so bili vseskozi posrečeni. Udeležba ni bila najboljša, pa tudi ne ravno slaba. Vsi vemo, da naši ljudje niso vajeni mirno in tiho sedeti po dvoranah kar poldrugo uro, pa to pot jim je to uspelo in niti težko jim ni bilo. Vse oči so bile priklenjene na platno, vsa ušesa na električni trak. Le ob znanih pesmih so se nehote odprla usta in dvorana je ojačila glasove na traku.

Uredništvo je prejelo precej dolgo pismo o tej prireditvi. Napisal ga je "dobro znani prijatelj", ki pa nikakor noče biti podpisan. Zelo pohvali p. Odila za njegov obilni trud, kritizira pa rojake, da za take prireditve ne pokažejo več smisla. Ured-

niku se pismo ne zdi nič hudo napačno, toda če bi ga objavil brez podpisa "dobro znanega prijatelja", bi ljudje lahko mislili, da sta ga urednik in p. Odilo sama sestavila.

Samo nekaj naj vzamem iz pisma, kar se tiče Slomškove slovenske šole, ki jo je ustanovil p. Odilo in mu pismo za to tudi daje vse priznanje. Piše med drugim:

"Leta 1952 je moj nečak služil vojaški rok v Trstu. Rojen je bil v Severni Ameriki in imel je slovensko mater. Ko sva se prvič videla, sva kar zijala drug v drugega, jaz nisem znal nič angleški, on komaj nekaj besed po slovensko. Prav počasi so mu prihajale v spomin besede, ki jih je nekoč slišal iz ust svoje matere. Čez nekaj dni mi pa pravi: Veš, stric, kaj jaz vedu, da tebe v Trstu vidu! Jaz bil trmast. Mama meni rekla po slovensko, jaz nazaj po angleško. Tako nič slovensko vedu."

Tako, drage matere — nadaljuje pismo — zapomnite si to resnično zgodbo in pošiljajte svoje otroke k slovenskemu pouku, nikoli človek ne ve, kdaj in kje mu prav pride, kar se je naučil. In tudi same ne pozabite doma učiti otroke slovensko. Učite jih slovensko tudi govoriti, ne sami poslušati!

★

Naj gornji izvleček zadostuje iz dolgega pisma. Drugič boste pa gotovo prišli v večjem številu, da bo naš "dobro znani prijatelj" lahko pohvalil tudi vas, ne samo p. Odila. In takrat se verjetno ne bo branil dati v javnost tudi — svoj podpis.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Tomislav Spolarič, oče Tomislav, mati Kristina r. Golobič. Mascot. Botrovala Rafko in Francka Lavtar — 13. jan. 1963.

Leonora Domenica Rojc, oče Vinko, mati Domenica Lotella. Tempe. Botrovala Henrik in Ivanca Jurišević — 19. jan. 1963.

Aleksander Anton Gianesi, oče Livio, mati Bruna r. Reja. Burwood. Botrovala Nino Zitteri in Vera Reja — 3. marca 1963.

Angela Tanja Zust, oče Stanislav, mati Tilda Jereb. Canley Vale. Botrovala Janez in Marija Zust — 3. marca 1963.

Daniel Berke, oče Franc, mati Marija Dajčar. Cabramatta. Botrovala Franc in Angela Plohl — 3. marca 1963.

Misli, January, 1963

P o r o k e

Alojzij Kmetič iz Ježice pri Ljubljani in Kristina Tomazič, Matenja vas pri Postojni — 26. jan. 1963.

Franc Korotančnik iz Puščave in Gertrud Sarkan iz Cankove — 9. febr. 1963.

Jožef Škrlič iz Soze in Grace M. Vadala — 23. febr. 1963.

Franc Mikel iz Črne na Koroškem in Ana Goricanec iz Žabnika, Medjimurje — 2. marca 1963.

Angel Uljan iz Podgraj in Olga Cergol iz Slivja — 9. marca 1963.

Vsem navedenim najlepše čestitke in najboljše želje za vse DOBRO na poti skozi življenje!

Z Vseh Vetrov

"TOLOVAJI IN NORCI" je naslov članka v KLICU TRIGLAVA, v katerem beremo v prvih vrsticah: "Če se klin v politiki v klinom izbija, imajo prav emigranti, ki so napadli urad jugoslovanske trgovske misije pri Bonnu, in jih je treba pohvaliti. Pódobni napadi bi v komunistični revolucionarni borbi zavzeli častno mesto in napadalec bi se uvrstil med heroje proletarske revolucije. Mi ostro nasprotujemo nasilju, pa naj bo rdeče, črno ali rjavo — fašistično ali komunistično. Tolovaj je tolovaj, kakršnokoli srajco obleče. V demokratski družbi, kakršno si želimo, tolovaji ne spadajo v politiko, ampak v ječo. Zato je tudi napad na titovski urad v Bonnu kot tolovajstvo obsojanja vreden, kot politično početje pa nor. Napadalec kažejo vsemu svetu in ljudem doma, da so pristaši nasilja... Ali naj poštene ljudje v emigraciji podpro tako noro početje?"

V CARACASU, GLAVNEM MESTU VENEZUELE, so komunistični teroristi, tajno organizirani in oboroženi, povzročili največji požar, kar jih dežela pomni. Zažgali so skladišče velike ameriške trgovske firme Sears Roebuck. Škode je blizu 3 milijone dolarjev. Kmalu nato so zajeli na odprtem morju venezuelsko ladjo in jo odvedli proti Braziliji. Tudi v notranjosti dežele je že večkrat prišlo do spopadov med oboroženimi komunisti in legalnim vojaštvom. Zdi se, da je trenutno Venezuela prav posebna tarča komunističnega nasilja. Iz nje hočejo narediti novo Kubo.

NADŠKOF JOŽEF SLIPIJ je bil glava (metropolit) katoličanov vzhodnega obreda v Ukrajini. Mesto Lviv (Lvov) je bila njegova prestolica. Ko so Sovjeti po vojni odtrgali Ukrajino od Poljske, so deželo nasilno popravoslavili, seveda zgolj iz političnih razlogov, škofove in duhovnike pa odgnali v Sibirijo, kjer so drug za drugim pomrli. Koli kor je znano, je ostal pri življenju edini nadškof Slipij, ki je zdaj star 71 let. Na veliko začudenje Zahoda se je nadškof po 18 letih zapora in težkega dela v Sibiriji v začetku februarja pojavil v Rimu in se dal slikati s papežem. Potem je prišlo na dan, da nadškofova osvoboditev ni bila tako nepričakovana, ampak uspeh tajnih pogajanj med Vatikanom in Sovjetijo. Podrobnosti niso znane, zato je pa veliko ugibanja o "spremenjeni taktiki" v odnosih med Vatikanom in Kremljem.

TITO — ZUNANJI MINISTER SOVJETIJE. Nikita Hruščov ga je naprosil, da namesto njega razpošlje "neutralcem" pisma in jim sporoči, da v sporu med Indijo in rdečo Kino Sovjetija drži z Indijo. Hruščov ni imel poguma, da bi taka pisma sam razposlal, preveč bi se zameril kitajskim komunistom. Tito je pa tako da konca umazan v kitajskih očeh, da si kaj takega lahko privoščil. Tako so v raznih državah Azije in Afrike brali Titova pisma, pa so dobro razumeli, da jim v resnici piše Hruščov. Razumeli so pa kajpada tudi Kitajci.

NEZNATNA CUBA je še vedno hudo boleče kurje oko na stopalih demokratične Amerike, komunistični Sovjetiji pa "male duri" za prodiranje v svet. Pogajanja in dogovori med Kennedyjem in Hruščovom na videz še vedno ugodno potekajo in ustvarjajo mnenje, da je nevarnost oboroženega izbruha minila. Toda mnogi Amerikanci in drugi, ki na svojo roko in neuradno zasledujejo potek dogodkov, so uverjeni, da je v zagotovilih Hruščova komaj pol resnice ali še manj. Zadnje čase se sumničenja ne tičejo toliko sovjetskega napadalnega orožja na Cubi, gre pa za vprašanje, čemu Hruščov drži najmanj 17,000 (nekateri jih naštejejo 40,000) svojega vojaštva na otoku. Hruščev menda čuti, da bi Cubanci brez njih napravili revolucijo zoper Castra, Kennedy izjavlja, da pod nobenim pogojem ne bo dovolil, da bi se sovjetsko vojaštvo spustilo na Cubi v kakšno vojno podjetje, Castro je pa prepričan, da bi Amerika napadla njegov otok, če Sovjeti svoje ljudi umaknejo. Poleg tega skuša komunistem s Cube prodirati v druge države Južne Amerike in ustvarjati prekucije. Gotovo je, da je napetost okoli Cube zelo velika in njena nevarnost ni majhna. Povečuje jo še zahteva mnogih Amerikancev, ki silijo v svojega predsednika, naj se neha pogajati, naj rajši spet zaropota, kot je zaropotal lansko leto.

V BEDFORDU NA ANGLEŠKEM je imel malo pred Božičem novo mašo Slovenec, štajerski rojak Štefan Falez, ki ga je malo poprej posvetil v duhovnika mariborški škof dr. Držičnik v Rimu. Novi maši je prisostvovalo okoli 60 Slovencev in 400 Angležev. Slovesnost se je vršila sredi ostre zime, kakoršne Anglija ne pomni kakih sto let. Kljub temu se je moglo vse vršiti po napredoločeni načrtu.

Dolenjske Toplice — seveda na Dolenjskem

KAJ JE POSTNA POSTAVA?

Za Avstralijo je postna postava taka:

1. Nekatere dni ne smemo jesti mesa brez velike potrebe. To je **zdržek** (angl. abstinence).
2. Nekatere dni se ne smemo več ko enkrat do sitga najesti — to je **post** (angl. fast.).
3. Nekatere dni ne smemo jesti mesa in se smemo tudi samo enkrat do sitga najesti — to je **post in zdržek**.
4. **Zdržek je vsak petek** skozi vse leto, zraven pa še na **pepelnično sredo**. Vse druge dni v letu smemo jesti meso.
5. **Post** je vse dni od **pepelnice do velike noči** — razen nedelj.
6. **Zdržek in post** je na **pepelnično sredo in vse petke od pepelnice do velike noči**.
7. **Zdržek veže**, ko je otrok star 7 let in vse do smrti, razen v boleznih, starostni oslabelosti ali drugačni veliki potrebi.
8. **Post veže** (poleg zdržka) od 21. do 59. leta starosti, če ni izgovora kot v točki 7.

Veliki petek je v Avstraliji **državni praznik**. Pojdimo k sv. maši in prejмимо sv. obhajilo. Opravimo tudi **križev pot**.

Cerkvena opravila zadnje tri dni velikega ali **svetega tedna** so nekaj veličastnega. Pouči se v cerkvi svoje župnije, ob kateri uri se vrše, in se jih skušaj udeležiti. V slovenskem jeziku lahko vse spremljaš s knjižico. **SVETI TEDEN**. Dobiš jo pri **MISLIH** — 6 šil.

Misli, January, 1963

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

£5.0.0: Slovensko društvo, Sydney;

£2.0.0: Neimenovana, Stanko Abram, Ernest Rutar, Cvetko Falež, Jože Petrič, Justina Mrak, John Pristov;

£1.0.0: Slavko Drezga, Rihard Jenko, Julka Pavličič, Ivan Habor, Rudi Simonetič, Jože Grilj, Franc Vrtelj, Karl Mezgec, Janez Kveder, Stanko Pevc, Branko Jerin, Franc Zičkar, Mirko Ritlop, Jože Ficko, Janez Rutar, Stanko Andrejašič, Heda Stanojkovič, Jože Šterbenc, Alojz Jereb, Ema Kowalski, Rudolf Gregorič, Darko Skoberne, Vera Mamilovič, Milivoj Lajovic Sr., Alojz Podobnik, Janez Krušeč, Janez Kern, Franc Danev, Mirko Rakušček, Jožef Venika, Slavko Tomšič, Francka Radonič, Bernard Zidar;

£0.10.0: Neimen., Janez Skraba Marta Jakša, Žarko Lutman, Ivan Božič, Marjeta Simonka, Karl Meze, Jurij Tomazič, Štefan Saule, Dušan Saksida, Franc Tomšič, Marija Habenschus, Marija Rome, Terezija Smolič, George Marinovič, Emil Torbica, Cvetko Falež, Ivan Figar, Heda Stanojkovič, Dominik Peternel, Jože Tomazič, Franc Frigula, Lojzka Vučko, Marija Vorša, Marija Bosnič, Ivan Arzenšek, Anton Brumen, Jože Petek, Jožefa Proskurin, Ivanka Kleva, Janez Marinček, Franc Berke, Marija Trbanc;

£0.5.0: Tone Skok.

Prav prisrčna hvala vsem: Bog povrni! Nadaljnimi darovalcem pa prav tako.

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi, moramo Kristusa kar najbolj poznati!

JEZUS — GOSPODAR SOBOTE

Neko soboto je šel skozi setve in njegovi učenci so postali lačni in so smukali klasje, ga meli z rokami in jedli. Farizeji su mu govorili: Glej, kaj delajo tvoji učenci v soboto! To ni dovoljeno.

On jim je odgovoril: Ali niste brali, kaj je storil David, ko je bil lačen sam in kateri so bili z njim, kako je ob času velikega duhovnika Abijatarja stopil v hišo božjo in jedel posvečene hlebe, katerih ni bilo dovoljeno jesti drugim kakor samo duhovnikom, in jih je dal tudi tistim, ki so bili z njim? In ali niste mar brali v postavi, da ob sobotah duhovniki v templju sobotni počitek prelamljajo in so brez krivde?

In rekel jim je: Sobota je ustvarjena zaradi človeka in ne človek zaradi sobote. A povem vam: Tukaj je nekaj, kar je večje kot tempelj. Zato je Sin človekov gospod tudi sobote.

HOJA MIMO ZRELEGA ŽITA

Zapoved o sobotnem počitku so farizeji silno ozkosrčno razlagali. Trganje klasja z rokami jim je pomenilo toliko kot žetev! Jezusovi učenci torej ne poznajo sobotnega počitka!

Jezus tožnike svojih učencev opozori na to, da je sobotni počitek zapovedan zato, da bi ljudem olajševal misel na Boga, ne pa jih pri tem oviral. Lačen človek ne more zbrano misliti na Boga, ker mu prazen želodec speljava misli drugam. Naj le z mirno vestjo potolaži lakoto, čeprav je to združeno z majhnim delom na sobotni dan. Povedal jim je zgled in preteklosti. Ko je bil David s svojimi vojaki v stiski in so bili vsi lačni, je šel v tempelj in si vzel Bogu darovane hlebe. Take hlebe so vsak teden menjali, prejšnje so smeli použiti samo duhovniki. Duhovnik Abjatar jih je pa z mirno vestjo dal Davidu in njegovim vojakom, zakaj v sili, ko je treba ljudem priskočiti na pomoč, taka zapoved preneha.

Stopil je spet v shodnico in tam je bil mož s posušeno roko. Opazovali so ga farizeji, če ga bo ozdravil v soboto, da bi ga zatožili. On pa je vedel za njih misli in je rekel možu, ki je imel suho roko: Vstani in stopi v sredo! Ta je vstal in stopil.

Jezus jim je rekel: Vprašam vas, če se sme v soboto dobro storiti ali hudo storiti, življenje rešiti ali uničiti? Ti pa so molčali. Pa jim je govoril: Kdo izmed vas, ki bi imel ovco, pa bi mu v soboto padla v jamo, je ne bi prijel in izvlekel? In koliko je človek več kot ovca! Torej se sme v soboto dobro delati.

Srdito jih premeri in žalosten nad slepoto njih srca reče človeku: Stegni roko! In stegnil jo je in roka je bila ozdravljena. Farizeji pa so odšli in se zoper njega posvetovali, da bi ga pogubili.

VELIKE MNOŽICE PRITISKAJO

Toda Jezus je zvedel in se od ondod umaknil. Velike množice so šle za njim. In rekel je učencem, naj bo zanj čoln pripravljen zaradi množice, da bi ga ne stiskali. Mnogo jih je namreč ozdravil; zato so tiščali za njim, da bi se ga dotaknili, kateri so bili v nadlogah. In kadar so ga videli nečisti duhovi, so padali predenj in vpili: Ti si Sin božji! In zelo jim je zabičeval, naj ga ne razglase; da se je spopolnilo, kar je bilo povedano po preroku Izaiju, ki pravi:

Glej, služabnik moj, ki sem ga izvolil,
moj ljubljenc, ki ga je vzljubila moja duša!
Dal mu bom svojega duha
in oznanil bo pravico narodom:
Ne bo se prepiral in ne bo vpil,
Nalomljenega trsta ne bo prelomil,
in nihče ne bo silšal na ulici njegovega glasu.
in tlečega stenja ne bo ugasil,
dokler pravice ne privede do zmage;
in vanj bodo upali narodi.

DVANAJST APOSTOLOV

V teh dneh je šel na goro in je noč prečul v molitvi. In ko se je zdanilo, je poklical učence in si jih je izmed njih izbral dvanajst, katere je imenoval tudi apostole: Simona, ki ga je imenoval tudi Peter, njegovega brata Andreja, Jakoba, Janeza, Filipa, Bartolomeja, Mateja, Tomaža, Jakoba, sina Alfejevega, Simona s priimkom Gorečnik, Juda, brata Jakobovega in Juda Iškarijota, ki je postal izdajalec.

Misli, January, 1963

Ko je Jezus zavrnil farizeje zaradi obtožbe učencev, ki so smukali klasje, niso mogli kaj prida reči zoper njegov dokaz. Počakali so na novo priložnost, da bi spet dviginli kako obtožbo. Tudi v tem primeru je šlo za ozkosrčno razlago sobotnega počitka.

Mož s suho roko bi rad postal zdrav. Toda sobota je! Gospodov dan! Pa menda ja ne bo Jezus na tak dan koga ozdravil? Farizeji so mislili, da je zdravljenje ob sobotah nedovoljeno. Jezus pa še zmerom ve in tudi pove, da je sobota zaradi človeka, ne pa obratno. Spet se skliuže na primer iz življenja Judov. Farizeji niso imeli nič zoper to, če je kdo pomagal na noge ovci ali drugi živali, okoli ji je v soboto žugala nezgoda. Toda ali ni človek neprimerno več kot žival? Pomagati mu je težav na sobotni dan — dobro delo je to! Seveda farizeji niso bili z njim enih misli — hoteli so ga pač — pogubiti.

OB OBALI GALILEJSKEGA MORJA

Hudo je bolelo farizeje, ko so videli večje in večje množice okoli Jezusa. Če pojde tako naprej, bodo oni izgubili ves vpliv na narod, vse ljudstvo jim bo obrnilo hrbet in šlo za Jezusom. To nikakor ne sme biti — farizeji so in hočejo ostati vodniki in učitelji naroda. Jezusa je treba spraviti s poti, naj velja, kar hoče.

Gospod je seveda dobro vedel, da mora nekoč postati njih žrtev in se dati umoriti. Toda tisti čas se ni tu. Mora še poprej učiti narod in vzgajati učence, zlasti dvanajst apostolov, ki bodo po njegovi smrti nadaljevali z delom. Zato se še noče dati ujeti, rajši se umakne iz mesta ven na deželo in pusti, da ljudstvo pride za njim tja. Obkoljen od prijateljev ne bo v nevarnosti pred manj številnimi sovražniki.

Jezus ozdravlja in izganja hudobne duhove. Ne morejo se mu upirati, nagajajo mu s tem, da zoper njegovo voljo pijejo, da ga poznajo. Tega On noče, ker preprosti ljudje še ne razumejo prav, kaj je Njegov poklic za rešenje sveta. — Evangelist Matej pa vidi v Jezusovi umaknjenosti iz mesta izpolnitev napovedi preroka Izaija, ki jo tu naveda.

DOKONČNA IZVOLITEV APOSTOLOV

Videli smo že večkrat, kako je Jezus poklical tega ali onega iz množice, naj postane njegov stalni učenc. Drugi so bili bolj ali manj stalno pri njem kar sami od sebe. Zdaj je pa prišel čas, da izmed velikega števila resnih spremljevalcev dokončno izvoli dvanajstotico. Sam jim je dal ime: apostoli — poslanci. Evangelisti poleg njihovega števila navajajo tudi njihova imena — s Simonom Petrom na čelu.

ORLOVSKI SPOMINI

IZ LEŠČEVJA

Spisal brat Nardžič

(Nadaljevanje)

"Fantje, mirno kri!"

ČEMU BI OPISOVAL PRIREDITEV IN VESELICO? Ni mi na tem, da jo ocenim v celoti in objektivno označim pomen tistega dneva. Ni slovenskega srca, ki bi tega ne umelo. Pišem "spomine" in tudi s šentiljske slavnosti mi je poročati subjektivne vtise, ki imajo namen pokazati, kako vplivajo podobne prireditve na posameznega udeleženca.

Govorili in prirejali smo, kar smo govorili in prirejali že stokrat. Novo je bilo le, da se je vse vršilo pač v št. Ilju. Zato je imela slovesnost poseben čar in smo jo preživljali s posebnim občutjem.

Sredi popoldneva so nas opozorili na Sudmarkhof. Ozrli smo se tja dol. Na terasistem dvorišču se je zbrala obilna množica ljudstva, ki je prišlo od vseh strani protestirat zoper naš "napad" na št. Ilj. Baje je poseben vlak od severa in juga pripeljal cele trume. Izzivajoče so peli svojo zveličavno "Wachto" in se grozeče obračali proti Slovenskemu domu.

Kako čudno nam je zagomazelo po udih! Dobesedno nas je zadrželo v pesteh, da smo si nehoče začeli drgniti desno ob levo, levo ob desno. Z očmi smo merili razdajjo in iskali, kaj bi se dalo najti, da bi tresčili med ljudi tja dol in jim zamašili široko odprta žrela — — —

Pa je že bil med nami starejši gospod in nas pogovarjal ter miril.

"Fantje, mirno kri! Takega izzivanja so tukaj vajeni kot blatne ilovive deževne dni. Naše ljudstvo že zdavnaj ve, da se je treba blata ogniti, ne zaganjati se vanj. Pustite kričanje, naj izzivajo! Izzivali bodo le svojo onemoglost, če bomo mi količkaj pametni. Pojdite nazaj k našim ljudem."

Šli smo in se ohladili. Poiskali smo si nekaj šentiljskih ljudi in si dali pripovedovati o dolgih dnevih narodnostnega boja na življenje in smrt. Kako vse drugače nam je seglo do srca, nego kadar smo doma ležali pod hruško in brali poročila z naših mej!

Pa se je spet kamlu zgodilo, da nam je zavrela kri.

Počil je glas o najnovejšem nasilju Nemcev. Zaprli in zastražili so nam občinsko pot, da ne bomo mogli po njej na postajo!

Ne, take nesramnosti ne bomo prenesli! Dovolj nas je. Sto krepkih fantov v kroju, približno toliko v navadni obleki in še drugih moških v zadostnem številu. Pa naj si damo ukazovati od oholih Nemcev in nahujskanih nemčurjev? Pogum, fantje! Zavihajte rokave, planimo na sovraga! Sami si napravimo pot!

Završali smo, da smo drug drugega pehali in porivali s komolci.

Pa je že stal eden prisotnih narodnih poslancev na govorniški tribuni.

"Ljudstvo moje, čuj me! Ohrani mirno kri! Vem, težko prenašaš. Toda pamet, pamet! Kaj dosežeš z bojem? Kri in spet kri in ječo in zapor in prepoved vsake nadaljnje manifestacije. Vedite, da so Nemci tisti, ki hočejo boja. Če jim hočete ugoditi, udarite! Če jih hočete osramotiti, ostanite mirni, ignorirajte njihovo izzivajoče početje. Odidite iz št. Ilja kot zmagovalci, odidite kot kulturni ljudje mimo divjakov. Zlasti vam, fantje kličem ponovno in ponovno: mirno kri, mirno kri!"

Spet smo se za silo unesli. Kljub obilnemu razburjenju tega dne smo mogli še trezno presojati govornikove besede. Oprijeli smo se njegovega svarila in ga ponavljali kot geslo:

"Fantje, mirno kri, mirno kri!"

Skrajna napetost

Ob šestih je zapela trobenta in spet se je pojavil govornik na tribuni.

"Ljudje, poslavljamo se od št. Ilja. Krasni spomini tega dne pojdejo z nami. Toda še je nevarnost, da polomimo in poderemo, kar smo zidali ves dan. Sovražnik nas čaka kakor v zasedi, da nas izzove. Minute, ki so pred nami, so odločilne. Dvigam glas v tej silno resni uri. Ponavljam svoje svarilo: Ne dajte se zapeljati k izgredom! Res, občinsko pot so nam zaprli — naj jo imajo! Preostaja nam državna cesta, ki nam je zapreti ne morejo. Po njej bomo korakali in vse bo dobro. Odločilna minuta se bliža. Izvršili smo danes lep nalogo, toda št. Ilj še ni rešen. Rečem vam tole: Med potjo na kolodvor nam je dana možnost, da št. Ilj rešimo ali ga dokončno zapravimo. Če bo tekla kri, je št. Ilj izgubljen. Zato niti kretnje, niti koraka — brez povelja! Fantje, danes bomo videli, če ste urejena in disciplinirana orlovska četa, ali pa morda slučajno skupaj zbobnana čreda ovac..."

Načelnik je zatrobil.

Nastop!

Hiteli smo v vrsto. Drhteli smo v pričakovanju, kaj ima priti. Vsem se je poznal trden sklep,

ki smo ga skovali pod vtisom tako slovesnih besed
govornikovih: Mirno kri, mirno kri!

"Četa, stopaj!"

Stopili smo in viharen živio nas je obsul od
vseh strani. Ob stezi so stali šentiljčani in nam
prožili roke v slovo. Neizrečeno mehko mi je pos-
talo pri sreču... Odkorakali smo po neki zasilni
bližnjici.

V trenutku smo pozabili opomin: Nobene kret-
nje brez povelja! Nagibali smo se iz vrste na le-
vo in desno in grabili po ponujanih desnicah. Bili
smo srečni, da smo mogli še enkrat stisniti te
zveste, vdano hvaležne, bratske roke. Nihče nas ni
posvaril. Pomislil sem: Gorje, če se enako spoza-

bimo ob drugem in drugačnem prekipenju čustev
doli ob Sudmarkhofu, kjer nas čaka vse drugačno
— poslavljanje... Državna cesta je vodila mimo
njega.

V nekaki omotici sem stisnil roko, ki mi jo je
prožil v zadnji pozdrav sključen starček ob poti.
Za trenutek sem mu pogledal v vdano oko in ostr-
mel: Iz očesa mu je padel svetel biser na velo lice
in še drugi in še tretji...

Zmeglilo se mi je v očeh, da nisem videl no-
bene roke več in nobenega človeka. Mehanično
sem stopal po taktu godbe. Šele spodaj na državni
cesti sem spet našel samega sebe in spet odprl oči.

Imel sem kaj videti!

(Sel)

"KAR PO DOMAČE!"

SPET NOVA KNJIGA in tak je njen naslov.

Sama o sebi knjiga pravi:

"Naredimo si življenje lažje, enostajnejše,
preprostejše in toplejše. **Kar po domače**, prosim!"

Tisti, ki je knjigo po več letih na novo natis-
niti dal — in še sam nekaj strani pripisal — Simon
Preprost v Argentini — ve povedati o knjigi to:

"Naš stari znanec, veliki glob-trotter, zlata
slovenska duša — **Osip Šest**, profesor, režiser, pre-
vajalec iz ruske, češke, nemške, francoske in an-
gleške dramatike, pisec, večni popotnik in gentle-
man v pravem smislu besede, je nekoč napisal
knjigo 'Kar po domače!' **Tak uspeh je imela, da je**
že leto dni po izidu ni bilo mogoče najti, pa če si
jo s svetilko iskal. Vem, da je tudi on sam ni ime!,
ker je svoj izvod nekomu posodil."

Tako torej! Pa nič čudno, zakaj v knjigi je
brati na primer:

Janko snubi Metko

Peljal jo je pred svojo novo hišo in rekel:

"Lepa je moja bajta, kaj?"

"Lepa", je rekla Metka.

"Samo enega hudiča ji še manjka, pa bi bila
komplet."

"?"

"Kuharice ni v njej, zame in za tiste, ki bi še
prišli . . ."

Kako je bilo Metki všeč, je v knjigi povedano.
— Ali pa:

Feliks se tudi ženi

Ne vernih duš dan je na grobu svoje druge že-
ne zalival rože, ko je prišla mimo Francka. Pocukal

Misli, January, 1963

jo je za rokav, pokazal na grob in menicaje izda-
vil:

"Dve sem že pokopal. Ali bi ti bilo nerodno,
če bi bila ti tretja?"

In res — Francka ga je vzela!

In tako dalje

Da, da, da! Polno takega, da človek, ki je knji-
go prebral, **mora vedeti**, kaj je prav in kaj ni. Ka-
ko tudi ne, saj ima knjiga 220 strani fletnega bra-
nja — pa kako fletnega!

Dobite jo pri MISLIH. Cena ji je EN FUNT
in dva šilinga za poštnino — razen če prideš sam
ali sama ponjo in se že ob pogledu na njene plat-
nice prijazno nasmehneš — zastonj!

Tako skušajo uspešno premostiti globoko raz-
poko, ki je pretila nastati med človekom in avto-
matom v dobi avtomatizacije. Videti je, da v teh
naporih prednjači vsemu svetu severna Amerika,
vendar tudi drugod ne zaostajajo dosti za njo. Upa-
jo, da se bo posrečilo stavkam spodbiti tla, preden
bi se pojavile. Pravice do stavk v svobodnih deže-
lah nihče ne odreka, ne smejo pa biti samovoljne,
imeti morajo zadostno upravičenost, drugače ne
bodo nikjer popularne. In če stavkjuče delavstvo
ne zna pridobiti simpatije široke javnosti, bo bolj
verjetno stavka prinesla škodo nego korist tudi or-
ganiziranemu delavstvu — ne le podjetjem in več
ali manj vsej široki javnosti.

Kristusova najbolj cloveska ura

(Po Ricciottiju)

POZNO ZVEČER NA VELIKI ČETRTEK je po zaključeni zadnji večerji Jezus tudi zaključil svojo takozvano "velikoduhovniško molitev", ki nam o njej poroča evangelist Janez. Potem nadaljuje Janezov evangelij:

"Po teh besedah je odšel Jezus s svojimi učenci čez potok Cedron; tam je bil vrt, na katerega je stopil on in njegovi učenci."

Vrt je bil nekje na Oljski gori. Imenoval se je Getzemani in to pomeni "stiskalnica za olje".

Vrt je bil ob današnji cesti iz Jeruzalema v Betanijo, kjer rastejo še dandanes tisočletne izredno velike oljke. Bil je verjetno last kakega Jezusovega učenca in Jezus je pogosto zahajal tja.

Bila je svetla noč s polno luno. Ob vhodu na vrt je bilo pokrito zavetje za vrtnarja in shrambo, nekoliko naprej v skalo vsekana votlina, v njej pa stiskalnica.

Jezus je bil med potjo žalosten, zato so bili tihi in zamišljeni tudi apostoli. Ko so prišli na vrt, jim je Jezus rekel, naj poležejo, ker bodo tam prebili noč. Nič čudnega, saj so pogosto ljudje spali na prostem, samo v plašče zaviti. Jezus se je poslovil in rekel:

"Ostanite tu, jaz pa pojdem tja in bom molil. Molite, da ne padete v skušnjavao."

Ko pa je odhajal, je vzel s seboj tri: Petra, Janeza in Jakoba. Ko so se nekoliko oddaljili, so trije izvoljeni apostoli hitro spoznali, da bodo to noč pričé čisto drugačnega prizora, kot so ga nekoč videli na gori Izpremenjenja. Jezus je nenadoma začel žalovati in trepetati. Verjetno so ga apostoli skušali tolažiti, pa se je obrnil k njim in rekel:

"Moja duša je žalostna do smrti. Ostanite tu in čujte z menoj."

A tudi družba apostolske trojice mu ni prinesla tolažbe. V neskončni bridkosti, ki ga je morila, je skušal še naprej ostati sam in moliti. V silnem naporu mu je obraz posinel, stegnjene roke so iskale opore. **Odtrgal se je od njih kakor za lučaj kamna**, potem pa kakor brez moči **padel na kolena in molil**.

Judje niso imeli navade moliti kleče, ampak stoje. Jezus je padel na kolena kot človek, ki ni ma več moči, da bi se držal na nogah, in hoče moliti z obrazom v prahu.

Tudi trije apostoli so bili seveda žalostni, ko so opazovali v luninem svitu iz zadostne bližine, kako je ležal na tleh in vzdihoval:

"Oče, ako hočeš, vzemi ta kelih od mene, vendar ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!"

"Kelih" je pesniški izraz za usodo, ki je komu zapisana, in ta izraz pogosto najdemo v judovskih spisih tistega časa. Kelih ali usoda, ki jo ima tu Jezus v mislih, je zadnja preizkušnja — vse trpljenje od bičanja do križanja — ki jo mora Mesija prestati, preden pride v svojo slavo. Je odločilna ura, ko mora zrno umreti v zemlji, da iz njega vzbrsti novo življenje.

A kakšna razlika med Jezusovim notranjim razpoloženjem prejšnjo nedeljo in v tej noči! Takrat ni prav nič omahoval, ko je napovedal to uro z znanimi besedami:

"Prišla je ura, da se povelíča Sin človekov. Resnično, resnično, povem vam: Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umrje, ostane samo; če pa umrje, obrodi veliko sadu."

Imel je tedaj pred očmi povelíčanje, nič potrnosti ni kazal, dasi je prav tako kot nocoj dobro vedel, da mora v povelíčanje skozi strahotno trpljenje. V tej noči, nekaj hipov pred pričetkom končne preizkušnje, pa omahuje in celo izrecno prosi Očeta, naj mu prizanese, vendar samo, če bi se to skladalo z voljo Najvišjega.

Nikoli poprej — nobeno uro v vsem svojem življenju — ni bil Jezus v tako visoki meri — človek! Ko bi ga videl Poncij Pilat, bi ga lahko še vse bolj upravičeno kot naslednji dan pokazal svetu s besedami:

"Glejte, človek!"

Evangelist Luka, ki je bil po poklicu zdravnik, zdaj pove naslednje:

"Prikazal se mu je pa angel iz nebes in ga krepčal. In ko so ga obile smrtne težave, je še bolj goreče molil in njegov pot je postal kakor kaplje krvi, ki so tekle na zemljo."

Zdravniki poznajo fiziološki pojav, ki mu pravijo "hematidroza" ali krvavi pot. Poznali so ta pojav že v Aristotelovih časih in ga omenjali. Podvrgel se je temu pojavu tudi Jezus v svoji najbolj človeški uri, ko se je med pripravljanjem na končni sprejem "keliha" ponižal do samega dna svoje človeške narave.

★

Ni bilo brez pomena, da je Jezus takoj ob vstopu v vrt Getzemani posvaril učence: **"Molite, da ne padete v skušnjavao."**

Vedel je pač, da se bodo res mnogi pohujšali — celo med prvimi kristjani — ko bodo brali po-

pis njegove "najbolj človeške ure" v evangeliju sv. Luke. In se je res zgodilo. Bolje bi bilo, so mislili, če bi sv. Luka ne pisal o tem v svojem evangeliju, čeprav niso dvomili, da je povedal resnico. Ta dogodek namreč preveč podčrtava resničnost Jezusove človeške narave in na videz potrjuje klevete, ki so jih nekateri tedanji pisatelji, krščanstvu sovražni, širili med ljudi.

Tako na primer zlasti neki Celsus, ki je tedaj širil svoje spise v javnost in pobijal krščanstvo, češ da razbija rimski imperij, ki je bil do tedaj enotno poganski. Trdil je, da je za človeka sramotno, če veruje v božanstvo Kristusovo, ko je vendar znano, kako je umrl na križu — ali more takdo umirajoč človek biti obenem Bog?

Kajpada, Celsus je mnogim vzbudil dvom, že več je pa menda bilo takih, ki so se z njim vred norčevali iz krščanstva in samega Kristusa. Kar so brali v evangeliju sv. Luke o Kristusovi "najbolj človeški uri," jih je še posebno utrjevalo v prepričanju, da je bil samo človek in prav nič Bog.

Zagovorniki in širitelji krščanstva so bili v nemajhni zadregi. Sami zase se sicer niso dali zavesti v dvome ali celo v nevero, toda kako dovolj uspešno spodbijati norčevanje Celsusa in drugih?

Padli so v skušnjavo — menda so pač pre malo molili!

V tistih časih so evangelije seveda prepisovali na roko, tiska tedanji svet še ni poznal. Prepisovanje ni bilo kaj prida organizirano. Kdor se je pač zanimal in je utegnil, je napravil prepis. Morda dva tri ali še več. Prepis je ali prodal ali daroval, kakor je pač nanoslo. In je bilo med pre-

pisovalci nekaj takh, ki so v evangeliju sv. Luke kratko in malo izpustili prizor iz vrta Getzemani — preveč poniževalen se jim je zdel, preveč je — vsaj na videz — podpiral trditve Celsusa in njegovih pristašev! Dotične rokopise so seveda zopet drugi prepisovali in kajpada tudi v teh dotičnega prizora ni bilo! Poleg teh pomanjkjivih prepisov se pa nastajali vzporedno tudi novi in novi, ki prizora iz Kristusove "najbolj človeške ure" niso opušali. Šele ko je minila Celsusova nevarna propaganda in je Cerkev nekoliko bolj organizirano uvedla prepisovanje, so pazili, da je vsak prepis spet imel tudi dotični prizor — Jezusov krvavi pot.

Ogromna večina tedanjih prepisov novega zaka je zob časa uničil. Kljub temu se je nekaj prav dragocenih starih prepisov ohranilo prav do danes — v grščini — in so med njimi tudi taki, ki omenjenega prizora nimajo. Ni jih veliko, nekaj jih pa je. Učeni raziskovalci svetega pisma so dognali, zakaj je tako — in njih dognanja smo tu povedali.

V teku stoletij so vstali še mnogi mnogi "Celsusi" — in Renani in, in..., ki so tajili Jezusovo božanstvo, mnogi celo to, da je sploh kdaj živel. Našli so še vse polno drugih "nesmislov" v evangelijih, ne le Kristusov krvavi pot. Kristus pa vendar zmaguje in vlada v milijonih človeških srcih kot Bog IN človek. Vlada v srcih tistih, ki se oklepajo njegovega svarila:

"Čujte in molite, da ne padete v skušnjavo!"

P O S T N A

*Oljsko goro tiha noč pokriva,
potok Cedron žalostno šumlja.
Bledna luna za oblak se skriva,
zvezdica nobena ne miglja.*

★

*O, zakaj žaluje Oljska gora,
o, zakaj vsa zemlja drgeta?
O, ne vprašaj, le solze pretakaj
z Jezusom, ki pot krvav potli.*

★

*Duša mu je žalostna do smrti,
srce krči se od žalosti.
Božja usta prosijo utehe,
V grozni boli vse ga zapusti.*

Pismo iz Kalifornije

Dr. Ivan Mikula

Santa Cruz, 1 febr. 1963

ŠE NAM DONI V UŠESIH požvižgavanje pismošev v predbožičnih dneh. Vesel rezek žvižg, pa je pri vas v Avstraliji teklo staro in mlado k poštni skrinjici ob vratih vrtno ograje. Skoro uro za uro, kajne, se je ponavljajo požvižgavanje in dviganje nog, ki so nesle radovedneže tja ven. Pa v tistih dneh radovednost ni le ženska lastnost, tudi baje bolj modri in manj radovedni nosovi mož in fantov vohajo v skrinjico. Hlastno grabijo roke po pisemih in voščilnih kartah, po polzevo se pomikajo nazaj po stezici do hišnega stopnišča. V hiši se dviga z vsakim pismom praznično razpoloženje in pričakovanje nadaljnjih voščil.

Mojih voščilnih pisem ni spremljalo veselo požvižgavanje, ker so bila zelo redka in še bolj skromna. To nekam čudno doni, ko je prav Amerika slavno znana zaradi razpošiljanja "sezonskih" pisem. Toda širna Avstralija, sicer zelo redko naseljena, je natrpna mojih rojakov, prijateljev in znancev. Ako bi vsem hotel poslati voščila, bi mi zmanjkalo sape in časa, da denarja sploh ne omenim, ker se ne izplača izkazovati osebnemu premoženju tako odlične pozornosti.

Sicer pa itak vam vsem nenehoma voščim in želim iz vsega srca vse dobro in zvesto molim za to. Neljubo bi mi bilo, če bi kdo mislil: glej, požvižgal se je na nas! Saj mi je prav raznašanje božičnih voščil, ki se tu vrši mirno in uradno — brez veselega požvižgavanja — pa praznovanje božičnih skrivnosti vzbujalo živo domotožje po Avstraliji. Tam sem prepotoval v adventu Wollongong, Waggo, Coomo, Snowy Mountains, Tumut, Albury, Newcastle. Božičeval sem v Sydneyu in Brisbaneu, novoletil v Sydneyu in Canberri. In nato je bila že v pripravi pot v Perth in druge kraje v Western Avstraliji.

Kako lepa, pestra, sončna je vsa Avstralija! O njej lahko velja župančičeva slava Sloveniji: "Bogata si zemlja in blagor mu, komur plodiš!"

Hvaležen moram biti božji Previdnosti, da preživljam že skoro pol leta v Kaliforniji, ki je nekaka Avstralija v malem. Slično je to podnebje v obmorskem pasu: toplo, milo, bolj skopo z deževjem. Slična je notranjost z vročino, pustinjami, suhimi viharji, pomanjkanjem vode. Le eno prednost ima notranjost Kalifornije: visoke skalnate gore, ki navpično rastejo iz pustinje. V zameno so pa avstralske pustinje bolj na gosto posejane z drevjem, grmičjem, travo, da nudijo obsežne pašnike govedini in zlasti drobnici.

Avstraliji primanjkuje le naroda, da bi obljubil in obdelal ogromne rodovitne pokrajine. Kalifornija je v Ameriki tako privlačna, da je s svojimi 18 milijoni prebivalcev najbolj obljubena med vsemi 50 državami. V njej živi desetina vseh Amerikancev. Samostojnost in zavest samostojnosti je močno razvita, nekako slično kot v Zapadni Avstraliji. Zato so ljudje na svojo državo zelo ponosni. Zlasti izrazit je ta ponos v velikih mestih: San Francisco, Oakland, Los Angeles, San Diego in v glavnem mestu Sacramento.

Obmorske pokrajine so slikovite, bogate z alijev, gričev, gor, rek. Pestro so obrasle z raznovrstnim drevjem, dragocenim redwood in avstralskim gumtree, ki mu tukaj pravijo evkaliptus. Dosti žitnih farm, živinoreje in sadjarstva vseh vrst, zlasti pa južnega sadja, pa še vrelci nafte in premogovniki tvorijo glavno bogastvo.

Slavna je Kalifornija še posebej zavoljo svojega Hollywooda in filmske proizvodnje tam. Le znana megla Los Angelesa nekoliko zastira to filmsko slavo, ki pa — žal — ni vedno navezana na najbolj odlične značaje in osebnosti.

Kalifornijska morska obala ob Pacifiku je privlačna reviera za Amerikance in Kanadčane v poletnem času, južna Kalifornija, nekako od Los Angelesa do meksikanske meje, pa nudi tudi v zimskem času v notranjem Desertu ali ob morju s svojim milim podnebjem številnim turistom skoraj spomladanske prijetnosti. Zelo je namreč podobna podnebu južno od Brisbanea do Wollongonga, ali pa od Geraldtona do Perth v Avstraliji. Verjetno bi naš Prešeren prišteval Kalifornijo "podobni raja" in Gregorčič bi lahko dejal, da je poleg Goriške "dežela rajsko mila."

Te vrstice pišem na farmi koroškega rojaka dr. Stefana Erlacha v Santa Cruz, sto milj južno od San Francisca ob morju. Ameriko, Kanado in Evropo drži zima v ledenih kleščah kot že desetletja ne. Nemogoče bi bilo za moje zdravstveno stanje potovanje skozi to nenavadno ostro zimo. Tu pa imamo sonce v zeleni pokrajini. Celo vrtnice cvetijo, čeprav v Avstraliji pozimi — v juliju in avgustu — niti ne zelenijo. Citrone, oranže, breskve so v cvetju. Dež je namočil zemljo.

Starodavna cerkva sv. Jožefa v Capitolu rada sprejme duhovniško pomoč. Tako mi je prav prijetno čakati pomladi, ko mi bo ozelenela popotna palica in me povedla v dežele, ki so sedaj globoko zasnežene. Vas tam doli v vročem avstralskem poletju naj pa moji prisrčni pozdravi ohladijo!

Z BENGALSKIH POLJAN

ZAHVALNO PISMO P. PODERŽAJA

IN ŠE KAJ

Misijonar p. Poderžaj piše

Chandenagore, 30. jan. 1963

Dragi rojaki v Avstraliji: —

Pred nekaj dnevi sem po State Bank prejel dar 50 funtov, ki jih je nabral zame p. Bernard med mojimi avstralskimi prijatelji in dobrotniki. Zelo sem hvaležen in se dobrotnikov spominjam pri vsaki sveti maši. Naj Bog vsem obilno povrne. Misijonsko polje v tej deželi je obširno in se še vedno bolj širi, tako tudi drugod po svetu. Zato je prošnja toliko, da na en sam kraj ne more priti veliko misijonske podpore. Darovi za naš tukajšnji misijon se nujno krčijo, torej mi Vaši darovi izredno prav pridejo.

Blagoslovili smo novo šolsko poslopje in ga izročili uporabi. Mogli smo pa postaviti samo tretjino stavbe, ki je v načrtu. Kadar bo ta plačana — verjetno bo vzelo več let — bomo nadaljevali z zidanjem.

Zelo rad bi napisal in razposlal spet razmnožena poročila o našem misijonskem delovanju pod znanim naslovom Z BENGALSKIH POLJAN, pa pri najboljši volji ne najdem časa. Že skoraj leto dni nisem prišel do tega dela, je enostavno nemogoče.

Za praznik neodvisnosti Indije se tudi katolici pridružimo splošnemu praznovanju in javno opravimo molitve za blagor dežele. Za Chander-nagore sem jaz uradno predstavljal katolice in sem na javnem trgu opravil molitev, kot jo je sestavil naš indijski kardinal. Je zelo lepa. Pred mano sta molila po svoje svečenik hindujske pogan-ske vere, nato pa muslimanski mulvi. Prvi je pel svoje verze v prastarem jeziku "sanskrit", drugi pa v arabščini. Za njima sem jaz opravil molitev

Misli, January, 1963

v bengalščini, da so vsi lahko razumeli. To je bilo množici zelo všeč, zakaj onih dveh jezikov razen nekaterih izobražencev nihče ne razume.

Moram reči, da katoliška vera le počasi prodira v tukajšnja srca. Na splošno se močno zanimajo za našo stvar, radi kaj slišijo o Jezusu, berejo sveto pismo in življenje svetnikov, tudi npravstveni pouk, kot ga mi dajemo mladini, jih zanima. Spreobrnjenj pa med izobraženci ni veliko, vsaj zaenkrat ne. Bomo morali razbiti še veliko ledu. Trdno smo pa prepričani, da bo šlo zelo hitro, ko enkrat steče.

Prsirečno pozdravljam vas vse in se priporočam v molitev. Skušam vam vračati s spominom pri sv. mašah. V presv. Sreču zelo hvaležen misijonar

Stanko Poderžaj S.J.

Darovi za p. Poderžaja

Jože Marinč	£ 1-0-0
Julka Mrčun	£ 3-0-0
Ivan Legiša	£ 2-0-0
George Marinovič	£ 1-0-0
Ana Kustec	£ 1-0-0
Neimenovan.	£ 9-0-0
Jože Ogrizek	£ 1-0-0

Iskrena hvala in prošnja za nadaljnje darove. Po veliki noči bi želel blagemu misijonarju poslati nekaj naših — pirhov!

Ali brez loterije ne gre?

Kratko poročilo v THE CATHOLIC WEEKLY se glasi:

Ljudje, ki kupujejo loterijske srečke, gotovo večkrat pri belem dnevu sanjarijo o tem, kaj bi naredili z denarjem, ako jim gospa Sreča nakloni dobiček. Nov avto — Jaguar E-type —, potovanje okoli sveta?

Poznamo nekoga, ki hoče ostati neimenovan. Napravil je obljubo, da bo dal polovico dobitka za misijone. Držal je besedo, ko je po več poskusih končno zadel. Prinesel nam je £6,000 za misijone na Japonskem.

Lep dar je bil in lepo smo se mu zahvalili. Prišlo nam je pa na misel naslednje vprašanje:

Ali je res treba čakati na dobiček v loteriji, preden se odločimo za misijonski dar iz sredstev, ki nam jih dan za dnem naklanja dobrota božja? Zdravi delamo, služimo, varčujemo — vsaj drobtino naklonimo od časa do časa kakemu misijonarju!

Mašna strežnika pri slovenski službi božji v Leichhardt: Frank Mugerli in Brakno Koblar. Od dveh drugih na sliki je eden bivši mašni strežnik, eden pa bodoči.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Odprla so se šolska vrata

Petega februarja smo zopet začeli s poukom. Jaz sem letos začela hoditi v High School. Prvi dan smo imeli angleščino. Dobile smo dobro učiteljico. Po računski uri smo imele počitek od težkega dela. Šle smo se ven igrat.

Po odmoru je glavna učiteljica imela govor. Potem smo zopet šle v razrede. Ura se nam je zdela zelo dolga, ker smo bile lačne. Doma je vse drugače. Jedla sem, kadar se mi je zljubilo. Komaj sem že čakala zvonca. Končno se je le oglasil in me smo bežale k obedu. Tam zunaj na velikem dvorišču sem srečala prijateljice, ki niso v mojem razredu. Ko smo utešile lakoto, smo se igrale, bežale in kričale tako, da same sebe nismo slišale. Pa je zopet zapel zvonec in smo morale nazaj v razrede, kjer smo se spet začele pridno učiti.

Ivanka Cvetko, Melbourne

Še iz domovine staršev

Bili smo tudi v raznih mestih v Jugoslaviji in Avstriji. Za mesta nisem bil nič navdušen, saj so eno drugemu enaka. Beograd je lep. Posebno se mi je dopadel stari grad. Zagreb ravno tako. Slavonske Požege pa ne bom tako hitro pozabil, ker sem oblečen padel v bazen za kopanje. Potem sem moral moker sedeti v avtu, ker smo vse stvari imeli v stanovanju.

V Mariboru je pa uživala moja mama. Z mojo teto sta si imeli mnogo povedati. Še vsi njeni stari prijatelji so nas bili zelo veseli. Eno nedeljo popoldan smo šli na Pohorje. To je en visok hrib. Tudi na lov smo mislili iti, a je ravno takrat bil stric bolan. V Mariboru sem našel enega prijatelja in se še zdaj dopisujem z njim.

Dunaj se mi je zelo dopadel, a drugače sem bil srečen, ko smo se vrnili nazaj v Jugoslavijo. Na mojega strica na Dunaju sem zelo ponosen, ali sestrične in bratrance nisem nič razumel. Odločil sem se, da se bom učil nemški, da drugi ne bodo potrebovali tolmača. Ne smem pozabiti omeniti, da se mi je cerkev sv. Štefana zelo dopadla.

Aleksander Drezga, Melbourne

Milica in Medved (igra)

Milica (se zunaj igra. Naenkrat krikne ter beži proti hiši): Mama, mama, pomagaj! Medveda sem videla."

Mati (pride iz hiše): Beži, beži! Misliš, da ti verjamen. Ti se rada poigraš z mano.

Milica: Mama, ne šalim se. Res sem videla velikega medveda.

Mati (pride bliže): Mogoče je bila le lisica ali pa zajec.

Milica: Ne, mama! Medved je bil. (Se joče.)

Mati: Ne joči se. Milica! Pokaži mi, kje je veliki medved.

Milica (zajoče še huje): Odšel je in s sabo je odnesel mojo punčko. Jaz jo hočem nazaj!

Mati: Ata ti bo kupil lepšo in večjo punčko. Samo jokati ne smeš.

Oče (se prikaže na vratih): Milica, kaj pa je? Zakaj jočeš?

Milica: Velikega medveda sem videla in mojo punčko je odnesel.

Oče (zadržuje smeh in potegne izpod plašča Miličino punčko): Na, Milica, tu je tvoja punčka!

Milica (začudena): Kaj si jo vzel medvedu?

Oče: Ne, Milica. Saj tisti medved sem bil jaz. Hotel sem videti, če si res tako pogumna, kot se delaš. Pa sem te spravil v jok.

(Vsi trije se smejejo. Milica veselo objame punčko.)

Slava Nemec, St. Albans

Misli, January, 1963

Dragi Kotichek: —

Najprej se lepo zahvalim p. Odilu, da nam je pokazal tako lepe slike na tretjo nedeljo v februarju. Sicer nisem vsega razumela, kar sem slišala o škofu Slomšku, to pa zdaj vem, da je bil velik mož in bo kmalu naš svetnik. Zelo se mi je dopadlo zvonjenje iz slovenskih cerkvenih stolpov. Škoda, da tu v Avstraliji tako ne zvonijo. Slišala sem tudi Slomškove pesmi. Nekatere vem peti tudi jaz. Naučila sem se jih v slovenski šoli. Videli smo tudi lepe planine in rože po travnikih. Naša domovina Slovenija mora biti res lepa. In tako krasni oltarji v cerkvah. Bog daj, da bi te lepote tudi jaz kdaj videla. Patra Odila pa prosimo, da bi prišel še kdaj med nas in nam pokazal slike iz domovine.

V slovensko šolo rada hodim. Naša učiteljica se igra z nami, kadar imamo odmor. Le pridite vsi otroki v šolo, pa se bomo skupaj igrali in se učili slovenskega jezika. Je lušno v naši šoli, vam pravim.

Obiskali smo šumradove. Kristino in Johna poznamo že dve leti, Terezike in Martina pa nisem poznale. Kar hitro smo postali prijatelji. Martinčka bi jaz in moji sestrici radi de domov vzele, pa ata ni hotel nič slišati, ker je gledal televizijo. Me smo pa Martinčka tako dolgo zibale, da nam je na rokah zaspal. Naj zdaj še jaz zaspim in vam vsem lahko noč želim.

Jožica Uršič, Melbourn,
(bodoča nuna.)

P R V I A P R I L

Danilo Gorinšek

Danes muc beži pred miško,
ptiček nosi polžjo hiško,
polžek v gozdu žvrgoli,
poje pujs: Kikiriki.

Ovca pase zdaj volkove,
riba kakor lev rjove,
veverica v zemlji spi,
krt po drevju se podi.

Ta poskočnica vesela
ni — prisežem! — laž debela,
niti copér zlobnih vil,
to le — prvi je april!

Z L A T A P T I Č K A

Oton Župančič

Zlato ptičko so ujeli
trije fantje mladi.
Kdo imel bo zlato ptičko?
Vsi bi ptičko radi.

Zlata ptiča govorila:
"Če me izpustite,
prvo željo vam izpolnim
vsakemu. — Želite!

Prvi fantič je govoril:
"Daj mi tako čašo —
vedno pijem, ne popijem!"
"Želel si, imaš jo!"

Drugi fantič je govoril:
"Daj mi tako mošnjo —
vedno štejem, ne preštejem!"
Uslišala je prošnjo.

Tretji fantič je govoril:
"Daj mi srce tako —
hudi časi, vedro čelo,
jasno uro vsako."

Kar želeli, so imeli,
pa so šli po svetu.
Vsak po svoje so živeli
na tem božjem svetu.

Prvi fant samo popival,
po jarkeh polegal,
drugi fant je kvartopiril,
se s sleparji kregal.

Tretji fant ob zori vstajal,
hodil je na delo,
v mraku se domov je vračal
in zapel veselo.

S V A R I L O

(Danilo Gorinšek)

Če ti tvojih prstov mar je,
pusti nož in pusti škarje!
Škarje strižejo, nož reže,
da za žive dni zaleže.
To dva strašna sta hudobca,
žejna sta krvi, grdobca:
če ju kdo med prste vzame,
pihata od jeze same,
šale ne poznata več,
žiga žaga — prst je preč!

Iz Slovenske Duhovniske Pisarne N.S.W.

Službe božje

Nedelja 17. marca (tretja v mesecu): Leichhardt, sv. Jožef, ob 10:30. Pred mašo dovolj zgodaj spovedovanje za postni čas.

Nedelja 24. marca (četrti v mesecu):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30;

Villawood (Gurney St.) ob 10:15.

Na obeh krajih dovolj zgodaj spovedovanje za postni čas.

WOLLONGONG!

Nedelja 31. marca (peta v mesecu) je spet vaša! Služba božja kot po navadi ob 5. pop. v katedrali. Pater bo zgodaj v cerkvi, ker boste gotovo v velikem številu prišli k spovedi za veliko noč.

Nedelja 7. aprila (Cvetna): Blacktown ob 11:00. Med mašo poprej spovedovanje za veliko noč.

Zvečer Hamilton — Newcastle. Več v "Rokavu p. Odila".

MESEČNI NAMEN MOLITVENE ZVEZE

Apostolstvo molitve ima za ta mesec namen, da bi vsi bolniki našli tolažbo in moč v krščanski veri in upanju. To po naročilu sv. Očeta, ki ve, da bolniki najbolj trpijo takrat, ko nimajo prave vere in krščanskega upanja v posmrtnost.

Naša Molitvena zveza se pridružuje namenu Apostolstva. Nekdo je zapisal, da je bolnik blagoslov za hišo, kjer trpi. Podobno bi lahko rekli, da so bolniki v blagoslovu narodu, ki mu pripadajo. Molimo torej posebno za slovenske bolnike, da bi znali trpljenje krščansko prenašati ter ga darovati Bogu v spravo za grehe naše moralne bolezni, ki okužuje naš narod z življenjskim materializmom.

Od 10 do 17. marca slovenski misijon v Melbourne in sicer v hrvaški cerkvi sv. Nikolaja na voglu Wellington and Hodgkinson cest v CLIFTON HILL. Glavne pobožnosti med misijonom bodo ob 7.30 zvečer in sicer vsak dan s sv. mašo, da bodo verniki lahko pri pobožnosti in obenem pri sv. obhajilu. Za slovenske razmere je to res najprimernejše, ker so ljudje raztreseni po vsem mestu. Rojaki, vabljeni vsak večer!

WOLLONGONG: Slovenci, zapišite si na vidno mesto: **Duhovnik bo med vami v nedeljo 31. marca.** Že ob 3. uri popoldne vas bom čakal v spovednici. Sv. maša za vas bo ob 5 uri popoldne v stolni cerkvi. Do zdaj ste bili v Wollongongu vedno najbolj točni, bodite tudi to pot. Torej na tiho nedeljo!

NEWCASTLE: Slovenski rojaki! K vam pridem na cvetno nedeljo, to je 7. aprila. Imeli bomo ravno tako večerno mašo, kot zadnjič: ob isti uri in v isti cerkvi. Spovedovanje se bo pričelo že ob 2. uri popoldne. Saj vam bo še vse naznanjeno v posebnem pismu. Samo ne delajte nikjer drugih načrtov za oni dan. Pa o pravem času pridite k spovedi, ker zadnji trenutek ni mogoča vseh spovedati!

BRISBANE, QLD. K vam pridem na belo nedeljo 21. aprila. Sv. maša bo ob 11.30 dopoldne v cerkvi kot navadno. Spovedovanje bo pa od devete ure dalje. Se že veselim vašega lepega petja. Bodimo edini vsi v tem, da se zberemo pri maši in pri obhajilni mizi. to je kraj, kjer se verniki sestajajo s svojim duhovnikom.

CANBERRA: K vam pridem prvo nedeljo meseca maja in sicer 5. dan meseca. Sv. maša bo popoldne v cerkvi sv. Krištofa, spovedovanje bo dve uri prej. Vse drugo bom za vse štiri kraja povedal v posebnih pismih.

RESNI POSTNI ČAS:

Že od prvih stoletij se pripravljajo kristjani na veliko noč s postom. Prav gotovo po zgledu božjega Zveličarja, ki je šel puščavo, kjer se je postil 40 dni in 40 noči. Da bi izpolnili gotovo 40 dni posta, ker ob nedeljah posta ni, so že v 9. stoletju pričeli post na pepelnično sredo, ki jo zdaj imamo za prvi postni dan. Pri nas doma so včasih povsod v noči med pustnim torkom in pepelnično sredo opolnoči zvonili: to je bil "postni zvon". Na Dolenjskem, n. pr. na Kitnem vrhu pri Zagrad-

cu, so se ob tem zvonjenju vsi vaščani umili po obrazu, prav tako so umili kuhinjsko posodo, da se ne bi držala v pepelnicnem jutru nikaka mašča ne obraza ne posodja. Na Raki pri Krškem pretrga slovesno družinsko večerjo na pustni torek zvonjenje že ob 11. uri. Ob zvonjenju vsi molijo, potem še kaj malega zavžijejo, nato pa spravijo vse mesne jedi, zalijejo meso v mast, dajo potico in krofe sušit, umijejo vse lonce, celo burkolje obdragnejo, da bi se jih kje ne držala mast. Tako pričenejo sveti postni čas.

Dnevna maša v postnem času: Ponekod mora vsaj eden od hiše vsak dan med tednom k sv. maši. Cerkev je navadno polna vsako jutro. Drugje imajo navado, da se v postu udeleže vsak dan sv. maše tisti mladi možje in mlade žene, ki so se v predpustu poročili. Zvečer se pa skozi ves post vsak dan glasno moli družinski rožni venec: ki je za nas krvavi pot potil, ki je za nas bičan bil. Ob nedeljah popoldne so vse cerkve natrpene pri pobožnosti sv. križevega pota. Zelo so bile v postnem času obiskane naše Kalvarije in Božji grobovi, Svete stopnice in cerkve sv. Križa ter Žalostne Matere božje. Zgledno je bila razširjena pobožnost do s trnjem kronane božje glave. V postnem času — vsaj do velikega četrta je vsak pošten kristjan prejel sv. zakramente. Kdor bi ne bil prejel velikonočnega sv. obhajila, ni smel jesti velikonočnega žegna.

Ob teh globokih spominih si tudi avstralski Slovenci izprašajmo svojo krščansko vest!

Zopet je smrt kosila:

Na pustni torek, 26 ferbruarja, je kar na nagloma umrl naš rojak **JOŽEF BER**. Pokojni je bil rojen v Podlehniku, fara sv. Trojica v Halozah, in sicer ravno pred 58 leti. V Avstraliji je bil od lta 1949 in je živel v Blacktownu. Ze leta 1939. se je preselil v Avstrijo, kjer se je pred 22 leti poročil z ženo Angelo, ki je rojakinja iz Brezna ob Dravi. Bog je njun zakon obilno blagoslovil: Rodilo se jima je devet otrok, ki vsi žive. Najmlajša je stara šest let, najstarejša pa je že poročena. Sred nekaj leti je imel pokojni Jože nesrečo, da mu je skvarilo roko. Od tistega časa seveda ni mogel več toliko delati. Pa je družini pripravil lepo domačijo z zemljiščem. Bil je dober katoličan, prejemal je sv. zakramente in vsako nedeljo bil pri sv. maši. Še zadnjo nedeljo, dva dni pred smrtjo, je s težavo lezel v cerkev. To je seveda nam v velik zgled in družini v veliko tolažbo. Bil je pripravljen. Pogreb je bil 28. ferbruarja iz cerkve sv. Patricija v Blacktownu. Zbralo se je precej rojakov in znancev, prijateljev. Pogrebne maše se je udeležila tudi farna šola s sestrami, ker pet Berovih otrok hodi v to šolo. Kar ganljivo je bilo videti in slišati, kako so šolske deklice — več sto jih je bilo — naredile zunaj cerkve velikanski živ obroč okrog rakve pokojnega in molile sv. rožni venec za dušo pokojnega. Kako lepo je umreti kot zgleden katoličan! Dragi Jože! Počivaj v miru! Družini naše sožalje!

Prastare oljke

v vrtu Getzemani,

Jeruzalem

K članku

na strani

84

Misli, January, 1963

91

NEW SOUTH WALES

Sydney. — V zvezi s napovedjo v MISLIH, da bomo to leto kaj več brali o našem Frideriku Baragu, je zanimivo, da sem našel v sydneyanskem nadškofijskem tedniku THE CATHOLIC WEEKLY z dne 24. januarja na PAGE FOR JUNIORS prav prijazen spisek o Baragu pod naslovom CROSS IN THE WILDERNESS. Naslov je povzet iz znanega dogodka, kako je misijonar Baraga s svojim spremljevalcem na kosu ledu prečkal veliko jezero Lake Superior in v zahvalo za kar čudežno rešitev postavil na drugem bregu jezera velik križ. Vendar spis ne pove samo tega, ampak v kratkih besedah naznači vse delovanje misijonarja Baraga med Indijanci v Ameriki in tudi pove, kako ga je papež izbral za prvega škofa v tistem kraju. Napačno pa je, ko spis trdi, da je umrl leta 1867 — v resnici je umrl 19. jan. 1968. Kdo je članek napisal, ni povedano, skušajte poizvedeti, da bomo vedeli, kdo se zanima za našega Baraga v Avstraliji poleg nas Slovencev. — **Jože F. ko.**

Narrabundah, ACT. — Canberrski in gotovo tudi drugi Slovenci poznajo Janeza Tadina, ki je iz Kranja doma, vendar po očetu štajerc. Ko se je doma naučil mize in omare tesati, je vzel culo in šel po svetu s trebuchom za kruhom. Za nekaj let se je ustavil v Belgiji in pozneje ga je zaneslo v Pariz. Nato se je odločil, da pojde iskat srečo v Avstralijo in tu jo je tudi res srečal. Nastanil se je v Canberri in našel zaposlitev v stroki, ki jo zna od doma. Ta Janez se je torej naveličal samskega življenja in se je pred božičem poročil a gdično Elisabeth Ettema, ki je po rodu iz Holandije. Videl sem že precej porok, a tako slovesne še nikoli. Bila je v tukajšnji pro-katedrali s slovesno mašo, med katero je holandski zbor pel latinsko in to zelo mogočno. Vso slovesnost in tudi pozneje svatovščino so posneli na magnetni trak. Janez pravi, da zato, da ne bo pozabil, da je poročen, in se bo še v pozno starost spominjal tega lepega dne. Torej, Janez, imej vso srečo v življenju, tvoja Lizika pa zvestega moža! — Čas silno beži in za nami je tudi že dolgo drug dogodek, ki spada med novice. Deklica Sonja Leber v Melbournu je 15. novemb-

ra 1962 dobila sestrico z imenom Mishelle Loretta. Ata Ivo in mama Mija sta je tudi vesela. Čestitke vsem trem, mali Miški pa želim, da bi se telesno in duhovno razvijala v veselje ljubečim staršem in sestrici. — **Joža Maček.**

Dulwich Hill. — Ko pošiljam naročnino in dar z SKLAD, naj povem tudi nekaj besed o svojem dopustu v Melbournu. Bili sva tam s prijateljico Ivanka Černe. Obiskali sva tudi p. Bazilija v slovenskem hostelu. Uradno mu še zmerom pravijo Padua Hall, med Slovenci se pa že sliši naziv: Baragov dom. Upati je, da se bo nekoč tudi uradno tako imenoval. In prav obisk v tem domu nama je ostal v najlepšem spominu. Hiša je kar velika in lepa, da je res vredno iti tja na obisk. Bili sva prijazno sprejeti in videli sva, kako je vse v lepem redu in prijetno. Lahko si je misliti, koliko truda je bilo treba, preden so vse spravili v tak red. Mnoge stvari v domu so zelo zanimive. Velika čast gre p. Baziliju in njegovim fantom, ki jih je polna hiša in vsi pridno pomagajo, da bo še vse lepše. Imajo še dosti načrtov za kaj novega, Bog daj, da bi jih mogli izvesti. Prav lep pozdrav p. Baziliju in vsem v Baragovnem domu! — **Anica Milavec.**

Marrickville. — Nekoliko pozno se oglašam z lepo zahvalo nadaljnijima darovalcema za nagrobni spomenik Rudiju Stembergerju v Melbournu. V upanju, da bom še kaj več dobil, sem odlašal. Daroval je Jože Smrdel v Coomi £15 in brata Rudi ter Angel Uljan v Sydneyu skupno £5. Nabirka je še odprta, če bi hotel še kdo kaj dati. Kot že veste, bo za nagrobni spomenik poskrbel p. Bazilij v Melbournu. Prav lepa hvala vsem darovalcem in tudi patru za prijazno naklonjenost. — **Franc Vrtelj.**

Burwood. — Zvedela sem na policijskem uradu, da je dne 24. jan. letos umrla rojakinja Marija Tavčar, por. Tamberi, doma iz Dutovljen na Krasu. Stanovala je na naslovu: 32 Franklin St., Matraville. Podrobnosti mi niso znane. Gotovo ste jo mnogi poznali. Naj v miru počiva, mi pa kaj pomolimo zanjo! — **Ivanka Kariz.**

Richmond. — Veseli me, da ste začeli v MISLIH s prevajanjem iz angleščine. Precej člankov je že bilo v listu o raznih avstralskih živalih in zverinah, pa zelo malo o bolj znamenitih osebnostih — če izvzamem članek o slavni pevki Dame Melba, ki je bil pred časom v MISLIH. Čudil sem se, da niste nič omenili 50letnega jubileja nadškofa v Melbournu, dr. Mannixa.

Zanimiv je tudi spis: "Če ne verjamem v lurske čudeže..." Zelo spretno je napisan in vendar ne zadovoljuje popolnoma. Pišete: "Cerkev uči prav in to zato, ker ji je dal Kristus dar nezmotljivosti. Cerkev res ni nikoli razglasila lurskih čudežev za nezmotno versko resnico, vendar Lurd priznava in je ustanovila celo poseben praznik." Če torej Cerkev ni razglasila lurskih čudežev za nezmotno resnico, potem ne morete zahtevati v imenu nezmotljive Cerkve, da ljudje sprejmejo lurske čudeže.

Primerjajte, kaj pravi dr. Rumble: "Belief in the Apparitions and Messages of Our Lady of Fatima, however justified may otherwise be, does not rank as an integral part of the Apostolic heritage of the Catholic Faith and must therefore be judged — to use the words of Pope Benedict XIV — according to the rules of prudence by which such (post-apostolic) revelations appear probable and piously credible."

To ste sicer že Vi povedali, vendar ste šli v svojem zaključku predaleč, oziroma ste uvedli nov argument o "zaničevanju" lurskih čudežev. Saj v članku ni šlo za zaničevanje. Vprašanje je bilo o verovanju ali dvomljenju, oziroma o presojanju zanesljivosti lurskih čudežev.

Ne boste zamerili, če rečem, da dr. Rumbala ne boste posekali. Prej ali slej moramo Slovenci dobiti izbor iz dr. Rumblovih odgovorov. Najbolje bo, da se kar lotite prevajanja. Natančno prevajanje vam ne bo delalo veliko težav, saj slovenščino odlično obvladate. Če mislite, da je za nas preteško ali da ni aktualno, ne bo držalo, saj so vendar dr. Rumblove razprave namenjene poprečnim Avstralcem, ne morejo biti preteške za poprečne Slovence. Branje dr. Rumbala je posebno primerno na MISLI, ker se ob takem branju človek uči **misлити** in to je koristno za vse — laike in nelaike. Lepo pozdravlja — **Stanko Andrejašič**.

St. Albans. — Že dvakrat smo prejeli MISLI v letošnjem letu in vselej smo jih prav veseli. Zelo se nam dopade branje v tem listu, posebno pa še, kadar najdemo kaj iz domačih krajev, to je iz naše rojstne domovine. Toplo se zahvaljujemo za

redno pošiljanje lista in se priporočamo še za naprej. Najlepše pozdrave vsem naročnikom MISLI. — **Tone Skok**.

Pascoe Vale. — O dveh dogodkih v Melbournu bi rad kaj napisal. Prvi je piknik v Twins Lake, ki ga je cerkvenim pevcem priredil p. Bazilij. Čeprav je vreme hotelo nagajati, smo se vseeno zelo lepo imeli. V Geelongu smo se ustavili za nedeljsko službo božjo, potem nas je ondotni rojak g. Mejač vodil na cilj. Vozili smo se v privatnih avtomobilih in to je napravilo naš izlet še vse bolj domač in družinski. V "majorčku" je pa ga. Rozika Matkova skrbela za rožnato razpoloženje. Bilo je res prav prijetno in takih izletov si želimo še več. Drug prelep dogodek smo doživeli na tretjo nedeljo v februarju, ko nas je obiskal p. Odilo in nam priredil Slomškov večer. Ta je bil že drugi, ker po prej smo ga imeli s prireditelji otrok slovenske šole. P. Odilo je s svojimi krasnimi slikami zares vredno prikazal življenje in delo našega Slomška. Prizori s tega večera nam bodo vsem ostali v neizbrisnem spominu. Predavanje so pojasnjevale mojstrsko izdelane slike iz vseh krajev, ki so v zvezi s Slomškom. To je bil krasen užitek za vse gledalce in moramo biti patru res hvaležni za veliko trud, da je spravil skupaj tako imenitno zbirko slik, pevskih točk in drugega blaga za oko in uho, da je bilo veselje. Upamo, da nas bo p. Odilo še kdaj obiskal in zopet razveselil. — **Mirko Cuderman**.

St. Albans. — Hitim z naročnino, ker bi MISLI zelo pogrešala, če bi začele izostajati. Vsak mesec mi je petnajsti dan najljubši, kar me vedno spominja na prihod MISLI. Iskreno pozdravlja **Marija Bosnić**.

QUEENSLAND

Laidley. — Prav lepo se zahvalim za prekrasni molitvenik, ki ste ga nama poslali: Zdrava Marija milosti polna. Nič ni predrag. Nekoliko sem ga že brala in nekatere molitve molila. Res je v tem molitveniku vse, kar je mogoče napisati o Mariji in njenem čiščenju med Slovenci. To dokazuje, kako se naš narod od nekdanjega zateka k Mariji in zaupa v njeno priprošnjo. Zahvala gre tudi našim duhovnikom, ki se v Avstraliji toliko trudite za nas. Povračati vam moramo s tem, da za vas molimo, posebno še kvaterne dneve, ko nas Cerkev posebej pozivlje, da molimo za duhovnike. Hvala vam za vso skrb za nas. **Anton in Ana Kustec**.

NACA JE Z MOTORJEM

krompir oral

Zdravko Novak

O, da bi naši omotorjeni fantje po širni Avstraliji ne imeli nikoli večje "smole", z motorjem, kot jo je imel ta gorenjski Naca! — Ur.

NACA JE BIL MESAR v Dupljah. Hodil je po tržiškem kotu in okolici Kranja ter kupoval živino. Vsak gospodar je zanj hranil živinče.

"Naca najbolje plača".

Vozil se je pa Naca po svojih poslih navadno z zapravlencem, bližnje kraje je obletal kar s kolesom.

Vsak pošten Gorenjec iz okolice Kranja je moral vsak ponedeljek v Kranj na sejem. Ni odločalo, koliko bo imel prodati ali kupiti. Stara navada jih je gnala. Ženske se temu niso mogle privaditi in so se močno protivile. Možje so si zato ves teden belili glave, kako bi izvrtali kak vazen vzrok za pot v Kranj.

Tudi Naca je šel tja vsak ponedeljek. Sploh je šel, kadar in kamor je hotel. Žena mu njegovih poti ni pregovarjala. Naca je bil mož na svojem mestu. V 15 letih skupnega življenja ga žena še ni videla pijanega. Rad je dal za vino drugim, sam pa ni pil.

"Na dobro zdravje, fantje!"

Malo je odpil, plačal in šel.

Neki ponedeljek se je Naca kar z avtobusom potegnil v Kranj. Šel bi bil s kolesom, pa mu je plašč na zadnjem kolesu odpovedal.

Napravil je nekaj kupčije, nato se je odpravil k Lojzu, ki je imel trgovino s kolesi in motorji.

"Najboljši plašč za kolo mi daj, meni itak ne bo dolgo služil."

Kupčija je bila hitro sklenjena, toda Lojz bi rad prodal Nacu še kaj več. Vedel je, da ima denar.

"Nekaj posebnega imam zate", je dejal in z enim očesom zamižal.

"Kaj pa? Morda konja?" se je pošalil Naca.

"Da, konja, Naca, pa še kakšnega konja!"

Pokazal je Nacu krasno motorno kolo.

"Ta bi bil zate, Naca, ko vedno hodiš okoli po kupčijah. Koliko bi si prihranil na času in čas je zlato, to veš".

Naca je gledal motor, pa ni bil nič preveč navdušen. Ni vedel, kako naj s tako živalco ravna.

Lojz je hitro zavlekel motor na prosto, ga zajahal in razlagal Nacu, kako preprosto je ravnati s tako stvarjo.

"Tukaj pri strani samo z nogo pritisneš, da se motor užge. Potem pa delaš samo z rokami. Samo obračaš držaje na desno in levo, pa gre".

Povabil je Naca na zadnji sedež. Potegnili sta se po glavnem trgu in kot bi trenil sta bila nazaj pred Lojzovo trgovino.

"Koliko pa zahtevaš za tega svojega konja?"

"Bova že naredila. Danes ga vzemi samo na poskušnjo. Prihodnjič, ko prideš, se domeniva."

Nacu je bilo kar prav. Avtobus je že zamudil, na vlak se mu je zdelo predalet.

"Drži!" je dejal Naca in ponudil Lojzu roko. Sedel je na motor in se počasi potegnil iz Kranja.

Kar lepo je šlo. Bil je lep dan, cesta bela in gladka. Nacove misli so bile pri kupčiji. Kot bi mišgnil, je bil v Naklem in Žejah. Še čez železniški tir, pa bo v Dupljah.

Naca je že začel misliti, kako bo "konja" ustavil. Poskusil je prvo ročico. Motor je zaropotal, da se je Naca ustrašil. Ko je obrnil še drugo ročico, je motor sunkoma skočil naprej, da ga je Naca komaj obdržal. Šlo je skozi Duplje, kot bi ga nosil zlodej. Naca je zgubljal razsodnost. Kot lesen je trdo držal ročice na krmilu. Malo je manjkalo, da ni povozil otroka. Na ovinku bi se kmalu zaletel v voz. Oddahnil se je, ko je bil iz vasi zopet na odprti cesti.

Premišljeval je, kaj naj naredi. Pa mu je padla rešilna misel v glavo. Zavil je s ceste in zavozil na krompirjevo njivo. Motor je oral in nekaj časa vlekel. Ko se je pa navilo okoli koles dovolj krompirjevke, se je ustavil.

Naca je počasi razjahal in si brisal pot s čela. Prav takrat je primencal po cesti s svojim kljusem stari Požru. Vozil je gnoj za repo in se vračal prazen.

"Hej, Naca, ali boš letos krompir z motorjem oral?"

Naca bi najraje zaklel, če bi le kaj pomagalo. "Prisedi, Naca, prisedi".

Naca je res prisedel. Ko mu je prva jeza spuhela, je pripovedoval Požruju, kako se je vse zgodilo. Vedel je, da bo še danes znano po vseh Dupljah, kako je Naca oral krompir.

"Poslušaj, Požru! Če molčiš o tem, kar si videl, dobiš v nedeljo zjutraj dve kil težetine in liter vina. Drži?"

"Drži, Naca, seveda drži. Sej veš, da ne bom nikomur pravil."

Doma je Naca poklical hlapca.

"Kristl, naprezi srednji voz in vrzi nanj plahto".

Odpeljala sta se proti krompirjevi njivi. Kristl bi rad kaj vprašal, pa gospodar ni bil nič kaj prave volje.

Razgrnila sta plahto, nato pa dvignila motor in ga kot poginulo žival naložila na voz. Naca ga je lepo zagrnil in dejal Kristlu:

"Pelji ga v Kranj k Lojzu. Račun bom poravnal v ponedeljek. Tu imaš kovača in molči."

x x x x x

V nedeljo zjutraj je Požrujeva dala staremu kovaču z naročilom, naj prinese mesa. Požru je počasi stopal proti mesnici. Ni vstopil, poiskal je Naca. Ta se je takoj spomnil.

"Tu imaš meso, po vino pridi popoldne!"

Požru se mu je smejal. Popoldne je točno prišel. Vsak deci mu je Naca sam prinesel na mizo. Proti večeru se je gostilna napolnila in Požru je bil že pošteno nasekan. Ves teden ga je jezilo

srbel, da bi komu povedal, kako je Naca z motorjem krompir oral. Toda premagal se je, da je zaslužil meso in vino. Sedaj se mu je pa zdelo, da lahko pove.

Skoro vsi gospodarji Spodnjih Dupelj so bili zbrani. Precej tudi iz gornjih, pa iz Žiganje vasi, Žej in Nakla. Požruva so vsi poznali, da zna lepo zabavati družčino. Vedno je kaj iztaknil, da je povedal za dobro voljo. Danes jim je pripovedoval o Nacu in njegovem motorju v krompirju.

Komaj je končal, je stopil med goste Naca. Vse se mu je smejalo, nekdo je zaklical:

"Naca, kdaj pa prideš k meni z motorjem krompir orat?"

Naca je spoznal, da je stari Požru vse izblebetal in ga potegnil za vino in meso. Toda Nacu se je jeza že do kraja ohladila. Tudi sam se je smejal.

Stara Požruva se je pa tisti večer čudila, kaj je vendar z možem. Nič ni sitnaril za denar, preden je odšel v gostilno, vrnil se je bolj nadelan kot navadno, pa še kovača je imel v žepu.

SLOMSKOVE ŠOLE ZA SLOVENŠČINO V SYDNEYU

1. Cabramatta

POUK SE JE PRIČEL ZOPET v soboto 23. februarja. Zbralo se je 28 učencev in učenk. Poleg lanskih so se letos vpisali tudi trije Čeboklijevi iz Canley Vale in dva Hrastova iz Wentworthville. Dobrodošli! Upamo pa, da jih bo sčasoma še več.

Pouk v tej šoli se vrši vsako soboto ob 2. uri pop. v katoliški šoli poleg cerkve v Cabramatti.

2. Condell Park

Tudi ta kraj, blizu Bankstowna, je to leto dobil svojo Slomškovo šolo. Družina Joška Kariša na 18. Lancelot St. je odstopila v ta namen primerne prostore v svoji hiši. Pouk se je začel istotako 23. februarja in zbralo se je 8 učencev in učenk. Ko se bo razvedelo, da je tudi v Condell Parku Slomškova šola, bodo gotovo še drugi prišli.

3. Leichhardt

Pouk v tej šoli se bo začel spet po veliki noči in je upanje, da bo tudi ta šola v vseh ozirih uspešno napredovala.

Rešila sem uganke

Posrečilo se mi je rešiti tri uganke, ki so jih poslale v MISLI prejšnji mesec Hribarjeve deklice. Rešitev prve uganke je: PISMO. Rešitev druge uganke je: SONCE. Rešitev tretje uganke je:

Misli, January, 1968

ČREŠNJA. Če bom izžrebana, bom dobila nagrado. Pozdravlja **Stefanija Mali**, Wollongong.

(Stefka, nagrado dobiš, izžrebana pa nisi bila. Si samo Ti poslala rešitev. — Urednik.)

“STALINOV DUH JE OSTAL”

Objavljamo nekaj izvlečkov z zadnjih strani Djilasove knjige: RAZGOVORI S STALINOM. Vse kaže da je moral Djilas v ječo prav zaradi teh zaključkov. Če bi bil samo Stalina obsodil, bi ga ne mogli preganjati, zakaj Tito in Hruščov sta obsodila Stalina pred Djilasom. Imel pa je fant dovolj poguma, da jima je zaklical: Vidva nista nič dosti boljša! Kako bi mogel Tito v Moskvo, če ne bi bil prej obsodil Djilasa? — Ur.

MNOGI — MED NJIMI TROCKI — so omenjali Stalinove zločinske nagone in njegovo žejo po krvi. Pred kratkim so objavili v Moskvi, da je Stalin dal svoj čas ubiti tajnika komunistične stranke v Leningradu, Kirova, da je imel potem pretvezo za obračunavanje z opozicijo v stranki.

Najbrž je imel Stalin svoje prste vmes tudi pri smrti pisatelja Gorkega, zakaj Stalinova propaganda je preveč kričeče valila krivdo za to smrt na opozicijo. Trocki je celo domneval, da je Stalin usmrtil samega Lenina in to z izgovornim, da mu je treba skrajšati trpljenje. Trdijo tudi, da je Stalin ubil lastno ženo, ali pa jo vsaj prisilil, da je napravila samomor. Njegovi agenti so potem razširili glas, da se je zastrupila, ker je morala za svojega “ljubega” moža pokušati jedi.

Stalin je bil zmožen vseh zločinov in jih tudi doprinašal. Kakorkoli obračamo sodbe o njem, priti moramo do zaključka, da je bil v vsej človeški zgodovini največji okrutnež in zločinec, zakaj združeval je v sebi lastnosti največjih krvolokov. Bil je brezčuten kot Kaligula, pretkan in lišičji kot Borgijci, surov in nasilen kot Ivan Grozni.

Mene osebno najbolj zanima, kako je mogoče tak temen, prekanjen in okruten človek voditi usodo ene največjih svetovnih držav celih 30 let. Dokler nam Stalinovi kritiki — Hruščov in drugi — tega točno ne pojasnijo, si moramo misliti, da oni sami v veliki meri nadaljujejo Stalinovo delo in da imajo iste ideje, pojme in metode, kakor jih je imel Stalin.

Stalinu so pač bile v korist pri izvedbi zločinov razrvane razmere v Rusiji, ki je bila na tleh zaradi revolucije. Poleg tega je vladajoča plast v komunistični stranki potrebovala brezobzirnega in fanatičnega človeka Stalinovega tipa. Vladajoči razred komunistov mu je zagrizeno in ubogljivo

sledil, dokler se Stalin ni preopil svojih zmag in se začel spozabljati nad lastnimi pristaši. In to je tisto edino, kar mu današnji vladarji Sovjetije očitajo. Zvesto pa molče ti možakarji o strahotnih brutalnostih, ki jih je Stalin počel nad “razrednimi sovražniki”, ki jih je videl v ruskih kmetih, razumnih in celo v desnem in levem krilu same komunistične stranke.

Dokler komunistična stranka ne bo prelomila s stalinizmom v teoriji in praksi, to se pravi ideološko enotnostjo in monolitskim sistemom stranke, je to brez vsakega dvoma dokaz, da komunisti še vedno stopajo po Stalinovih potih. Stalinov sistem je še vedno v rabi in če ne bo vojne, moramo pričakovati, da se bo še dolgo držal. Čeprav sedanji gogočnjaki preklinjajo Stalina, je njegov duh še vedno podlaga in temelj sovjetske družbe.

Danes je za sovjetske voditelje lahka stvar odkrivati in objavljati Stalinove zločine. Kako pa morejo zakrivati, da je prav Stalin tisti, ki jim je “zgradil socializem” in s tem postavil temelje sovjetskemu imperiju? In ta je še vedno vkleknjen v stalinistični sistem. Stalinova miselnost je ostala po svojem bistvu in moči neokrnjena.

Kljub temu pa smemo upati, da se bodo v sovjetski zvezi v bližnji bodočnosti pojavile nove ideje in nove struje, ki morda še ne bodo mogle omajati Hruščovega sistema in ene same vladajoče skupine, pa bodo vendar vsaj pokazale na njegove nedostatke in protislovja.

Sedanje odkrivanje Stalinovih zločinov dokazuje, da resnica končno le pride na dan, čeprav tisti, ki se zanjo bore, v borbi poginejo. Človeška vest je neizprosna in se ne da ubiti. Za enkrat pa stoji eno: Tudi sedaj, ko v Sovjetiji na videz odstranjajo stalinizem, ta v resnici še davno ni odstranjen.

ISKRENA HVALA!

NAROČNINA in darovi za SKLAD

prve mesece v letu lepo in gladko

t e č e j o .

Okoli velike noči začno

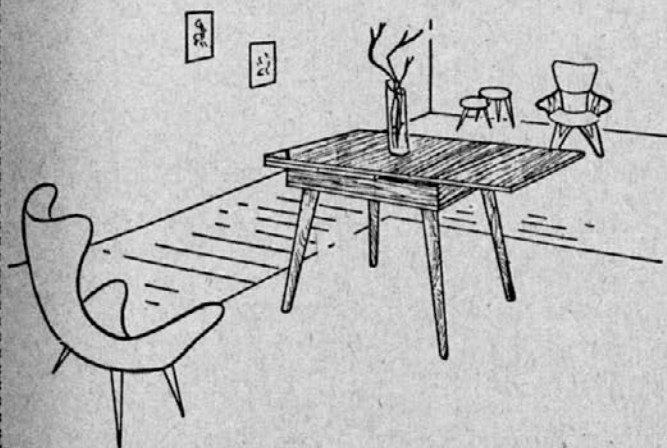
k a p l j a t i .

Zaostali skrbite, da ne bodo

k a p l j e

z m r z n i l e !

HOLROYD FURNITURE CO.,
403 GUILDFORD ROAD, GUILDFORD

POPUST IN LAHKI POGOJI ZA ODPLAČEVANJE NA OBROKE.

REDNA POSTREZBA, POPOLNO ZADOVOLJSTVO,

KADAR KUPUJETE POHISTVO, OBRNITE SE NA NAS

Tel.: 632-9951

BOGATA IZBIRA:

Jedilne sobe
Ure vseh vrst
Spalne sobe
Televizijski in tračni aparati
Igrače vseh vrst
Namizni prti in prtíči
Aparati za britje in striženje

Aparati hladilni in sušilni
Linoleji vseh vrst
Božje slike in kipi
Importirane brušene vaze
Naslonjači in ležalni stoli

Preproge in zavese
Otroške postelje in vozički
Radijski in gramofonski aparati
Sprejemne in samske sobe
Električni lustri in svetilke
Kuhinjske omare, mize in stoli

"OK PHOTO"

108 GERTRUDE ST., FITZROY, VIC.

Paul Nicolitch

Vsakovrstna fotografska dela: krsti, poroke, godovanja, priložnostni sestanki, igre
Jamčimo odlično izdelavo po konkurenčnih cenah.

Tel.: JA 5978

ZBORNİK 1963

Svobodne Slovenije

v Argentini

Izredno bogata knjiga

Cena en funt, poština 2 šil.

Naročite pri MISLIH

VICTORIA PHOTO STUDIO

144a Henley Beach Rd., Adelaide

Jos. Breglec

Vse vrste moderne fotografije: poroke, gostovanja, portreti, otroci. Tudi v barvah.

Ugodne cene in hitro delo

TEL: 576-560

POZOR! POTUJETE v RIM — ITALIJO?

Prenočišče, hrana, ogled Rima itd, vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

HOTEL — PENZION BLED

Via Statilia, 19 — Telefon 777-192 - Roma

Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak
VINKO A. LEVSTIK

Izrezite in shranite!

— Pišite nam za cene in prospekte!

VESELO ALELUJO vsem našim klientom in vsem rojakom širom po Avstraliji!

Dr. J. KOCE

Tel. 28-2311
87-3854

G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.
(196 William St., Perth, W.A.)

Tel. 28-2311
87-3854

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNIMI KOLESI, BIKIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJŠNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRIČEVAL, DELAVSKIH KNJIZIC, PO-OBLASTIL, TESTAMENTOV, ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLEŠKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378

KUPUJETE HIŠO ?

ALI MOGOČE TRGOVINO ?

POTREBUJETE NASVET ALI INFORMACIJO ?

Vprašajte za EMIGRANTSKO — INFORMACIJSKI CENTER pri COMMONWEALTH BANKI ali vsaki njeni podružnici.

Specijalno izučeni uradniki in tolmači pri EMIGRANTSKO — INFORMACIJSKEM CENTRU so v zadnjih letih dali 400.000 informacij o raznovrstnih problemih kot: stanovanjski, financiski, davčni, zaposlitveni, socialna pomoč in mnogo drugih.

EMIGRANTSKO — INFORMACIJSKI CENTRI poslujejo *brezplačno* kot oddelek COMMONWEALTH BANKE. To je največja avstralska banka in zanjo jamči avstralska vlada.

Naslovi EMIGRANTSKO — INFORMACIJSKIH CENTROV v New South Wales so:

SYDNEY: Lower Ground, Commonwealth Banks, Corner George and Market Sts.

FAIRFIELD: Commonwealth Banks. Corner Ware and Spencer Sts.

WOLLONGONG: Commonwealth Banks, Crown St.

Poslovne ure: preko tedna: 9. — 5.
sobota: 9. — 11.

SYDNEY — center posluje ob nedeljah od 2. do 5. pop.

Ob pondeljkih in petkih je odprt EMIGRANTSKO — INFORMACIJSKI CENTER pri Commonwealth Banks, Liverpool.